

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2018/851**2018 m. gegužės 30 d.****kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) atliekų tvarkymą Sąjungoje reikėtų tobulinti ir pertvarkyti į darnų medžiagų valdymą, siekiant apsaugoti ir išsaugoti aplinką, gerinti jos kokybę, apsaugoti žmonių sveikatą, užtikrinti tausų, efektyvų ir racionalų gamtos išteklių naudojimą, propaguoti žiedinės ekonomikos principus, skatinti atsinaujinančių išteklių naudojimą, didinti energijos vartojimo efektyvumą, mažinti Sąjungos priklausomybę nuo importuojamų išteklių, suteikti naujų ekonominių galimybių ir padėti užtikrinti ilgalaikį konkurencingumą. Kad ekonomika taptų tikrai žiedine, reikia imtis papildomų priemonių, susijusių su tausia gamyba ir tausiu vartojimu, ypač daug dėmesio skiriant visam produktų gyvavimo ciklui, kad būtų išsaugomi išteklių ir užtikrintas uždaras ciklas. Efektyvesnis išteklių naudojimas taip pat gerokai padidintų Sąjungos įmonių, viešojo sektoriaus institucijų ir vartotojų grynąsias santaupas ir sykiu padėtų sumažinti bendrą kasmet išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
- (2) išteklių naudojimo efektyvumo gerinimas ir užtikrinimas, kad atliekos būtų laikomos vertingais ištekliais, gali padėti sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo žaliavų importo ir sudaryti palankesnes sąlygas pereiti prie darnesnio medžiagų valdymo ir žiedinės ekonomikos modelio. Tas perėjimas turėtų prisidėti prie strategijoje „Europa 2020“ nustatytų pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų ir suteikti svarbių galimybių vietos ekonomikai ir suinteresuotiesiems subjektams, sykiu padėdamas padidinti žiedinės ekonomikos ir klimato, žemės ūkio, pramonės ir mokslinių tyrimų politikos sinergiją ir būdamas naudingas tiek aplinkai, nes bus išmetama mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų, tiek ekonomikai;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB ⁽⁴⁾ nustatyti atliekų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdavimo kiekybiniai tikslai turėtų būti padidinti, kad geriau atitiktų Sąjungos siekį pereiti prie žiedinės ekonomikos;
- (4) reikėtų užtikrinti Direktyvos 2008/98/EB ir susijusių Sąjungos teisėkūros procedūra priimtų aktų, pvz., Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB ⁽⁵⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ⁽⁶⁾ suderinamumą;

⁽¹⁾ OL C 264, 2016 7 20, p. 98.

⁽²⁾ OL C 17, 2017 1 18, p. 46.

⁽³⁾ 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽⁵⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

⁽⁶⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

- (5) daug valstybių narių dar nėra sukūrusios visos reikiamos atliekų tvarkymo infrastruktūros. Todėl būtina nustatyti aiškius ilgalaikius politikos tikslus, kurie padėtų nukreipti priemones ir investicijas, visų pirma neleisdami sukurti pernelyg didelių struktūrinių galutinių atliekų apdorojimo pajėgumų ir palikti medžiagų, kurias galima perdirbti, žemesniuose atliekų hierarchijos lygmenyse;
- (6) komunalinės atliekos sudaro apie 7–10 % visų Sąjungoje susidarancių atliekų. Vis dėlto tas atliekų srautas yra vienas iš sudėtingesnių tvarkyti, o tai, kaip jis tvarkomas, paprastai gerai parodo, kokia yra visos šalyje taikomos atliekų tvarkymo sistemos kokybė. Komunalines atliekas tvarkyti itin sunku dėl to, kad jų sudėtis labai mišri, susidariusios atliekos yra labai arti piliečių, jos yra viešai labai matomos ir daro didelį poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Todėl komunalinėms atliekoms tvarkyti reikia labai sudėtingos sistemos, apimančios veiksmingą surinkimo sistemą, veiksmingą rūšiavimo sistemą ir tinkamą atliekų srauto atsekamumo sistemą, aktyvaus piliečių ir įmonių dalyvavimo, konkrečios sudėties atliekoms pritaikytos infrastruktūros ir sudėtingos finansinės sistemos. Veiksmingas komunalinių atliekų tvarkymo sistemas išplėtojusios šalys paprastai pasiekia geresnių bendrojo atliekų tvarkymo rezultatų, be kita ko, pasiekia perdirbimo tikslus;
- (7) patirtis rodo, kad, nepriklausomai nuo atliekų tvarkymo atsakomybės pasiskirstymo tarp viešojo sektoriaus ir privačiojo sektoriaus subjektų, atliekų tvarkymo sistemos gali padėti sukurti žiedinę ekonomiką ir kad sprendimas dėl atsakomybės pasiskirstymo dažnai priklauso nuo geografinių ir struktūrinių sąlygų. Pagal šioje direktyvoje nustatytas taisykles leidžiama taikyti atliekų tvarkymo sistemas, pagal kurias savivaldybėms tenka bendro pobūdžio atsakomybė už komunalinių atliekų surinkimą, sistemas, pagal kurias sudaromos tokių paslaugų sutartys su privačiais ekonominės veiklos vykdytojais, ir bet kokias kitas atsakomybės pasiskirstymo tarp viešojo sektoriaus ir privačiojo sektoriaus subjektų sistemas. Už tai, kurią sistemą pasirinkti, keisti sistemą ar jos nekeisti, ir toliau atsako valstybės narės;
- (8) siekiant išvengti taisyklių dubliavimosi, žemės ūkio ir maisto pramonėje gaminamoms augalinėms medžiagoms ir negyvulinės kilmės maistui, kurie nebeskirti žmonėms vartoti ir skirti gyvūnams šerti, Direktyva 2008/98/EB turėtų būti netaikoma, jeigu jie visapusiškai atitinka Sąjungos teisės aktų dėl pašarų nuostatas. Todėl Direktyva 2008/98/EB neturėtų būti taikoma tiems produktams ir medžiagoms, kai jie naudojami kaip pašaras, ir tos direktyvos taikymo sritis turi būti atitinkamai patikslinta. Nedarant poveikio kitoms gyvūnų mitybos srityje taikytinoms Sąjungos nuostatomis, šalutiniai gyvūniniai produktai, skirti tam, kad būtų naudojami kaip žaliava pašarams pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 767/2009 ⁽¹⁾, jau yra neįtraukiami į Direktyvos 2008/98/EB taikymo sritį tol, kol jiems taikomi kiti Sąjungos teisės aktai;
- (9) į Direktyvą 2008/98/EB reikėtų įtraukti nepavojingų atliekų, komunalinių atliekų, statybų ir griovimo atliekų, maisto atliekų, naudojimo medžiagoms gauti, užpildymo ir didesnės gamintojo atsakomybės sistemos apibrėžtis, siekiant panaikinti, ką apima šios sąvokos;
- (10) siekiant užtikrinti, kad pakartotinio naudojimo ir perdirbimo tikslai būtų pagrįsti patikimais ir palyginamais duomenimis ir kad būtų galima vykdyti veiksmingesnę pažangos, daromos siekiant tų tikslų, stebėseną, Direktyvos 2008/98/EB komunalinių atliekų apibrėžtis turėtų atitikti Eurostato ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) statistikos tikslais naudojamą apibrėžtį, kuria remdamosi valstybės narės teikia duomenis jau kelerius metus. Komunalinės atliekos apibrėžiamos kaip namų ūkių atliekos ir atliekos iš kitų šaltinių, tokių kaip mažmeninės prekybos punktai, administracinės įstaigos, švietimo įstaigos, sveikatos priežiūros, apgyvendinimo, maitinimo ir kitų paslaugų ir veiklos sektorius, jeigu tos atliekos savo pobūdžiu ir sudėtimi panašios į namų ūkių atliekas. Todėl komunalinės atliekos apima, be kita ko, parkų ir sodų priežiūros atliekas, tokias kaip lapai, žolė ir medžių šakos, ir aikščių bei gatvių valymo paslaugų atliekas, tokias kaip šiukšliadėžių ir sušluotų šiukšlių turinys, išskyrus tokias medžiagas kaip smėlis, akmenys, purvas ar dulkės. Valstybės narės turi užtikrinti, kad nebūtų laikoma, jog komunalinės atliekos apima stambių prekybos ir pramonės objektų atliekas, nepanašias į namų ūkių atliekas. Komunalinės atliekos neapima gamybos, žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos, statybų ir griovimo atliekų, septikų ir kanalizacijos bei nuotekų valymo atliekų ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių. Komunalinėmis atliekomis turi būti laikoma tai, kas atitinka į 15 01 ir 20 skyrius įtrauktų atliekų rūšis, išskyrus

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2009 dėl pašarų tiekimo rinkai ir naudojimo, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1831/2003 ir panaikinantis Direktyvas 79/373/EEB, 80/511/EEB, 82/471/EEB, 83/228/EEB, 93/74/EEB, 93/113/EEB, 96/25/EEB bei Sprendimą 2004/217/EB (OL L 229, 2009 9 1, p. 1).

atliekų sąrašo kodus 20 02 02, 20 03 04 ir 20 03 06, pateiktus 2018 m. liepos 4 d. galiojusioje sąrašo versijoje, nustatytoje Komisijos sprendimu 2014/955/ES⁽¹⁾. Atliekos, patenkančios į kitus to sąrašo skyrius, neturi būti laikomos komunalinėmis atliekomis, išskyrus atvejus, kai komunalinės atliekos apdorojamos ir joms priskiriami kodai, išvardyti to sąrašo 19 skyriuje. Statistikos tikslais valstybės narės gali taikyti atitinkamas to sąrašo kategorijas. Šioje direktyvoje komunalinių atliekų apibrėžtis pateikiama siekiant nustatyti pakartotinio naudojimo ir perdirbimo tikslų taikymo sritį ir jų įgyvendinimo pažangos apskaičiavimo taisykles. Ji yra neutrali atliekų tvarkytojo statuso – privačiojo ar viešojo – atžvilgiu ir todėl apima namų ūkių ir kitų šaltinių atliekas, kurias tvarko savivaldybė ar kurios yra tvarkomos savivaldybės vardu arba kurias tiesiogiai tvarko privatūs ekonominės veiklos vykdytojai;

- (11) kadangi statybos ir griovimo atliekų apibrėžtyje nurodytos atliekos, susidarantių vykdančių bendro pobūdžio statybos ir griovimo veiklą, ji taip pat apima atliekas, susidarantių vykdančių mažos apimties savarankišką statybos ir griovimo veiklą privačiuose namų ūkiuose. Statybos ir griovimo atliekomis turėtų būti laikomos tokios atliekos, kurios atitinka atliekų rūšis, įtrauktas į 2018 m. liepos 4 d. galiojusios sąrašo versijos, nustatytos Sprendimu 2014/955/ES, 17 skyrių;
- (12) siekiant, kad nuostatos apimtų įvairių formų naudojimą, išskyrus naudojimą energijai gauti ir išskyrus perdirbimą į medžiagas, kurios bus naudojamos kaip kuras, taip pat kitus veiksmus, atliekamus siekiant generuoti energiją, reikėtų įtraukti naudojimo medžiagoms gauti apibrėžtį. Toks naudojimas apima parengimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, naudojimą užpildymui ir kitų formų naudojimą medžiagoms gauti, pvz., atliekų apdorojimą, po kurio jos tampa antrinėmis žaliavomis, kurias galima panaudoti inžineriniais tikslais kelių ar kitos infrastruktūros statybose. Priklausomai nuo konkrečių faktinių aplinkybių, toks atliekų apdorojimas gali atitikti perdirbimo apibrėžtį, jeigu naudojimas medžiagoms gauti grindžiamas tinkama kokybės kontrole ir atitinka visus konkrečios paskirties naudojimui taikomus standartus, normas, specifikacijas ir aplinkos bei sveikatos apsaugos reikalavimus;
- (13) reikėtų įtraukti užpildymo apibrėžtį, siekiant paaiškinti, kad užpildymas yra bet kuri tam tinkamų nepavojingų atliekų naudojimo operacija iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais tikslais kraštovaizdžiui formuoti. Užpildymui turėtų būti naudojama tik tiek atliekų, kiek iš tikrųjų būtina tiems tikslams pasiekti;
- (14) reikėtų įtraukti didesnės gamintojo atsakomybės sistemos apibrėžtį, siekiant paaiškinti, kad tokia sistema yra valstybių narių nustatytų priemonių rinkinys, pagal kurį reikalaujama, kad produktų gamintojai prisiimtų finansinę atsakomybę arba finansinę ir organizacinę atsakomybę už atliekų tvarkymo etapą produkto gyvavimo cikle, įskaitant atskirą surinkimą, rūšiavimą ir apdorojimo operacijas. Ta pareiga taip pat gali apimti organizacinę atsakomybę ir atsakomybę prisidėti prie atliekų prevencijos, produktų tinkamumo pakartotiniam naudojimui ir produktų perdirbamumo. Produktų gamintojai gali didesnės gamintojo atsakomybės sistemų nustatytas pareigas vykdyti individualiai arba kolektyviai;
- (15) siekdamas prisidėti prie to, kad būtų pasiekti Direktyvoje 2008/98/EB nustatyti tikslai, valstybės narės turėtų naudotis ekonominėmis ir kitomis priemonėmis, skatinančiomis taikyti atliekų hierarchiją, pvz., priemonėmis, nurodytomis IVa priede, kuris apima, be kita ko, šalinimo sąvartyne ir deginimo mokesčius, susimokėjimo už išmetamą kiekį sistemas, didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, skatinimą dovanoti maistą, ir paskatomis vietos valdžios institucijoms arba kitomis atitinkamomis sistemomis ir priemonėmis;
- (16) kad būtų skatinamas tausūs išteklių naudojimas ir pramonės simbiozė, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad medžiaga ar objektas, gaunamas gamybos procese, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio objekto gamyba, būtų laikomas ne atliekomis, o šalutiniu produktu, jei laikomasi Sąjungos lygmeniu nustatytų suderintų sąlygų. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi išsamūs šalutinių produktų statuso taikymo kriterijai, teikiant pirmenybę atkartojamiems pramonės simbiozės praktikos pavyzdžiams;
- (17) siekiant antrinių žaliavų rinkų dalyviams suteikti daugiau tikrumo dėl to, kokios medžiagos ar objektai laikytini atliekomis, o kokie – ne, taip pat siekiant, kad jiems būtų sudarytos vienodos veiklos sąlygos, svarbu, kad valstybės narės imtųsi tinkamų priemonių, siekdamas užtikrinti, kad atliekos po jų panaudojimo operacijos būtų nebelaikomos atliekomis, jeigu jos atitinka visas Direktyvos 2008/98/EB, iš dalies pakeistos šia direktyva, 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas. Tokios priemonės gali apimti teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama tos sąlygos, priėmimą, sykiu patvirtinant jų įgyvendinimo procedūras, įskaitant konkrečiai paskirčiai tinkamų medžiagų nebelaikymo atliekomis kriterijų nustatymą, gairių dokumentus, sprendimus dėl konkrečių atvejų ir kitas procedūras, skirtas Sąjungos lygmeniu nustatytoms suderintoms sąlygoms taikyti *ad hoc*. Tokios priemonės turėtų apimti vykdymo užtikrinimo nuostatas, siekiant patikrinti, ar atliekos, po jų naudojimo operacijos nebelaikomos atliekomis, atitinka Sąjungos teisę dėl atliekų, cheminių medžiagų ir produktų, ypač pirmenybę teikiant tiems atliekų srautams, kurie dėl atliekų srauto pobūdžio ir apimties kelia didesnę pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, taip pat toms atliekomis, kurioms taikomi novatoriški naudojimo procesai, arba toms atliekomis, kurios naudojamos tam,

(¹) 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas 2014/955/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo 2000/532/EB nuostatos dėl atliekų sąrašo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB (OL L 370, 2014 12 30, p. 44).

kad iš jų gautos medžiagos būtų toliau naudojamos kitose valstybėse narėse. Priemonės taip pat gali apimti ekonominės veiklos vykdytojams, naudojantiems atliekas, arba medžiagų, gautų panaudojus atliekas, turintiems subjektams taikomo reikalavimo įrodyti atitiktį Direktyvos 2008/98/EB, iš dalies pakeistos šia direktyva, 6 straipsnio 1 dalyje nustatytoms sąlygoms nustatymą. Siekiant užkirsti kelią neteisėtam atliekų vežimui ir didinti valstybių narių ir ekonominės veiklos vykdytojų informuotumą, turėtų būti užtikrintas didesnis valstybių narių taikomų principų dėl medžiagų nebelaikymo atliekomis skaidrumas, ypač kalbant apie jų priimamus sprendimus dėl konkrečių atvejų ir kompetentingų institucijų vykdomų patikrų rezultatus, taip pat specifines valstybių narių ir kompetentingų institucijų problemas, susijusias su tam tikrais atliekų srautais. Galutinis sprendimas dėl to, ar įvykdytos Direktyvos 2008/98/EB, iš dalies pakeistos šia direktyva, 5 ar 6 straipsniuose nustatytos sąlygos, priklauso išskirtinei atitinkamos valstybės narės kompetencijai, remiantis visa atitinkama medžiagų ar atliekų turėtojo pateikta informacija;

- (18) siekiant nustatyti išsamius nebelaikymo atliekomis statuso taikymo kriterijus, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Toje srityje turėtų būti apsvarstyti konkretūs nebelaikymo atliekomis kriterijai, taikytini bent jau užpildams, popieriui, padangoms ir tekstilės gaminiams;
- (19) šalutinių produktų ir atliekomis nebelaikomų medžiagų ar objektų taisyklės turėtų būti taikomos nedarant poveikio kitų Sąjungos teisės aktų nuostatų, ypač Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 ⁽¹⁾ dėl atliekų vežimo 28 straipsnio, 50 straipsnio 4a dalies ir 50 straipsnio 4b dalies, teisės aktų dėl cheminių medžiagų ir teisės aktų dėl tam tikrų produktų pateikimo rinkai, taikymui. Atliekomis nebelaikomos medžiagos ar objekto statusą galima priskirti tik tada, jeigu medžiagos ar objektai atitinka tam tikrus produktams taikytinus reikalavimus. Nebelaikymo atliekomis taisyklės gali būti nustatytos konkrečioms produktams skirtuose teisės aktuose;
- (20) valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių, kad skatintų produktų ir produktų komponentų, tinkamų daugkartiniam naudojimui, kuriuose yra perdirbtų medžiagų, kurie yra techniškai patvarūs, lengvai pataisomi ir kuriuos, kai jie tampa atliekomis, galima parengti pakartotiniam naudojimui ir perdirbti, kūrimą, gamybą, prekybą ir vartojimą, siekiant skatinti tinkamai įgyvendinti atliekų hierarchiją, tačiau nesukeliant grėsmės laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje. Nustatant tas priemones turėtų būti atsižvelgiama į produktų poveikį per visą jų gyvavimo ciklą, atliekų hierarchiją ir, kai tikslinga, daugkartinio perdirbimo galimybes;
- (21) didesnės gamintojo atsakomybės sistemos yra labai svarbi veiksmingo atliekų tvarkymo dalis. Tačiau valstybių narių sistemų veiksmingumas ir rezultatai labai skiriasi. Todėl reikia nustatyti būtiniausius veiklos reikalavimus, kuriuos turi atitikti tokios didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, ir paaiškinti, kad tie reikalavimai taip pat taikomi didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms, įdiegtoms pagal kitus Sąjungos teisėkūros procedūra priimamus aktus, visų pirma direktyvas 2000/53/EB ⁽²⁾, 2006/66/EB ⁽³⁾ ir 2012/19/ES ⁽⁴⁾, papildomai prie reikalavimų, jau nustatytų tuose teisės aktuose, nebent aiškiai nustatyta kitaip. Būtina atskirti visoms sistemoms taikomus bendruosius būtiniausius reikalavimus ir tik kolektyvinio didesnės produktų gamintojo atsakomybės įpareigojimų vykdymo organizacijoms taikomus būtiniausius reikalavimus. Išskyrus tuos atvejus, kai valstybės narės nusprendžia kitaip, bendrieji būtiniausi didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms taikomi reikalavimai netaikomi sistemoms, kurios neatitinka didesnės gamintojo atsakomybės sistemos apibrėžties;
- (22) bendraisiais būtiniausiais reikalavimais turėtų būti sumažinamos išlaidos ir padidinamas efektyvumas, taip pat užtikrinamos vienodos veiklos sąlygos, be kita ko, ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip pat e-prekybos įmonėms, ir šalinamos sklandaus vidaus rinkos veikimo kliūtys. Jie taip pat turėtų padėti į produktų kainas įtraukti gyvavimo ciklo pabaigos išlaidas ir skatinti gamintojus kuriant savo produktus labiau atsižvelgti į jų perdirbamumą, tinkamumą pakartotiniam naudojimui, taisomumą ir pavojingų medžiagų naudojimą. Apskritai, dėl tų reikalavimų turėtų pagerėti didesnės gamintojo atsakomybės sistemų valdymas bei skaidrumas ir sumažėti galimybes interesų

⁽¹⁾ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006 7 12, p. 1).

⁽²⁾ 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (OL L 269, 2000 10 21, p. 34).

⁽³⁾ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL L 266, 2006 9 26, p. 1).

⁽⁴⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).

konfliktų galimybes tarp organizacijų, kurios produktų gamintojų vardu įgyvendina didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus ir tų organizacijų samdomų atliekų ekonominės veiklos vykdytojų. Reikalavimai turėtų būti taikomi tiek naujoms, tiek jau esamoms didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms. Tačiau reikalingas pereinamasis laikotarpis esamų didesnės gamintojo atsakomybės sistemų struktūroms ir procedūroms pritaikyti prie naujų reikalavimų;

- (23) valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį organizuojant komunalinių atliekų surinkimą bei apdorojimą ir atitinkamą komunikaciją su piliečiais. Nuostatos dėl produktų gamintojų finansinės atsakomybės, susijusios su bendraisiais būtinausiais didesnės gamintojo atsakomybės sistemų reikalavimais, turėtų būti taikomos nedarant poveikio valdžios institucijų kompetencijai, susijusiai su komunalinių atliekų surinkimu ir apdorojimu;
- (24) tais atvejais, kai valdžios institucijos atsakingos už produktų, kuriems taikoma didesnės gamintojo atsakomybės sistema, atliekų tvarkymo organizacinius aspektus, tos paslaugos turėtų būti teikiamos ekonomiškai efektyviu būdu, o produktų gamintojų finansinė atsakomybė turėtų neviršyti išlaidų, būtinų toms paslaugoms teikti. Tos išlaidos turėtų būti skaidriai nustatytos susitariant atitinkamiems subjektams, įskaitant produktų gamintojus, jų organizacijas ir valdžios institucijas;
- (25) siekiant užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymą tais atvejais, kai produktų gamintojai arba didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimų vykdymo jų vardu organizacijos yra atsakingi už produktų, kuriuos jie pateikia rinkai, atliekų tvarkymą, jie turėtų užtikrinti atliekų tvarkymo paslaugų tęstinumą visus metus, net ir pasiekus jiems taikytinus tikslus ir įvykdžius uždavinius. Taip pat jie turėtų neriboti tų paslaugų geografiniu, produktų ar medžiagų požiūriu, t. y. teikti paslaugas ne tik tose srityse, kur jiems pelningiausia rinkti ir tvarkyti atliekas;
- (26) produktų gamintojai turėtų padengti išlaidas, būtinas atliekų tvarkymo tikslams bei kitiems tikslams pasiekti ir uždaviniams įvykdyti, įskaitant atliekų prevenciją, taikomas atitinkamai didesnės gamintojo atsakomybės sistemai. Laikantis griežtų reikalavimų, tas išlaidas galima pasidalyti su pirminiu atliekų gamintoju ar platintoju, jeigu tai pagrįsta, siekiant užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymą ir didesnės gamintojo atsakomybės sistemos ekonominį perspektyvumą;
- (27) Komisija turėtų priimti produktų gamintojų finansinių įnašų į didesnės gamintojo atsakomybės sistemas moduliacijos gaires, kad padėtų valstybėms narėms įgyvendinti šią direktyvą, siekiant skatinti vidaus rinką veikti. Siekiant užtikrinti darną vidaus rinkoje, Komisija turėtų galėti įgyvendinimo aktais tuo tikslu nustatyti suderintus kriterijus;
- (28) įgaliojams atstovams, įsteigtiems tam, kad vykdytų produktų gamintojams tenkančias didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, gali būti taikomi reikalavimai, pagal kuriuos valstybės narės, kurių teritorijoje jie yra įsteigti, gali stebėti ir tikrinti, kaip vykdomi tie įpareigojimai. Tačiau tie reikalavimai neturėtų viršyti reikalavimų, taikytinų produktų gamintojams ir organizacijomis, įgyvendinančioms jų vardu didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, įsisteigusioms toje valstybėje narėje;
- (29) atliekų prevencija – veiksmingiausias būdas efektyviau naudoti išteklius ir sumažinti atliekų poveikį aplinkai. Todėl svarbu, kad valstybės narės imtųsi atitinkamų atliekų susidarymo prevencijos priemonių ir stebėtų bei vertintų tokių priemonių įgyvendinimo pažangą. Vykdydamos tokias priemones, valstybės narės turėtų skatinti novatorišką gamybos, verslo ir vartojimo modelius, kurie mažintų medžiagose ir produktuose naudojamų pavojingų medžiagų kiekį, skatintų ilginti produktų naudojimo trukmę ir skatintų pakartotinį naudojimą, be kita ko – steigti ir remti pakartotinio naudojimo ir taisymo tinklus, pvz., tokius kaip socialinės ekonomikos įmonių plėtojami tinklai, užstato grąžinimo ir pakartotinio pildymo sistemos, ir skatinti perdarymą, atnaujinimą ir, kai tikslinga, produktų paskirties pakeitimą, taip pat dalijimosi platformas. Siekiant užtikrinti, kad bendra atliekų prevencijos priemonių įgyvendinimo pažanga būtų matuojama vienodai, reikėtų nustatyti bendrus rodiklius ir kiekybinius tikslus;

- (30) skatinant tausią gamybą ir tausų vartojimą galima svariai prisidėti prie atliekų prevencijos. Valstybės narės turėtų imtis priemonių, siekdamos didinti vartotojų informuotumą apie tą prisidėjimą, ir juos raginti labiau stengtis efektyviau naudoti išteklius. Imdamosi atliekų susidarymo mažinimo priemonių, valstybės narės turėtų į jas įtraukti nuolatinės komunikacijos ir švietimo iniciatyvas, kad būtų didinamas informuotumas atliekų prevencijos ir šiuokšlinimo klausimais, ir gali įtraukti užstato grąžinimo sistemas ir nustatyti kiekybinius tikslus bei teikti, kai tikslinga, pakankamas ekonomines paskatas gamintojams;
- (31) valstybės narės turėtų imtis priemonių skatinti maisto atliekų prevenciją ir jų kiekio mažinimą, laikydamosi 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos priimtą 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkės ir ypač joje iškelto tikslo iki 2030 m. perpus sumažinti vienam pasaulio gyventojui tenkantį maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartotojų lygmenimis ir sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo. Tomis priemonėmis turėtų būti siekiama maisto atliekų prevencijos ir mažinimo pirminės gamybos, apdorojimo ir perdirbimo, mažmeninės prekybos ir kitokio maisto skirstymo etapuose, taip pat restoranuose, maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose. Siekiant prisidėti prie JT darnaus vystymosi tikslo įgyvendinimo ir užtikrinti, kad būtų einama teisinga kryptimi jo siekiant, valstybės narės turėtų siekti orientacinio Sąjungos lygmens tikslo iki 2025 m. sumažinti maisto atliekų kiekį 30 %, o iki 2030 m. – 50 % Atsižvelgdamos į maisto atliekų prevencijos aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą, valstybės narės, priimdamos atliekų prevencijos programas, turėtų nustatyti specialias maisto atliekų prevencijos priemones, įskaitant informuotumo didinimo kampanijas, per kurias būtų parodoma, kaip išvengti maisto švaistymo. Valstybės narės taip pat turėtų matuoti pažangą, padarytą siekiant mažinti maisto atliekų kiekį. Siekiant išmatuoti tą pažangą ir palengvinti gerosios praktikos pavyzdžių mainus Sąjungoje – tiek tarp valstybių narių, tiek tarp maisto ūkio subjektų – turėtų būti nustatyta bendra tokio matavimo metodika. Remiantis ta metodika, kasmet turėtų būti teikiamos ataskaitos apie maisto atliekų kiekius;
- (32) siekdamos užkirsti kelią maisto švaistymui, valstybės narės turėtų taikyti paskatas surinkti neparduotus maisto produktus visuose maisto tiekimo grandinės etapuose ir juos saugiai paskirstyti, be kita ko, labdaros organizacijoms. Siekiant mažinti maisto atliekų kiekį, taip pat turėtų būti didinamas vartotojų informuotumas apie tai, ką reiškia „tinka vartoti iki“ ir „geriausias iki“ datos;
- (33) šiuokšlės, tiek miestuose, sausumoje, tiek upėse ar jūrose ir kitur, turi tiesioginį ir netiesioginį neigiamą poveikį aplinkai, piliečių gerovei ir ekonomikai, o jų valymo sąnaudos yra nereikalinga ekonominė našta visuomenei. Valstybės narės turėtų imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama bet kokio šiuokšlių palikimo, išvertimo, nekontroliuojamo jų tvarkymo ir kitų formų šiuokšlių išmetimo į aplinką prevencijos. Valstybės narės taip pat turėtų imtis priemonių, kad būtų išvalytos aplinkoje esančios šiuokšlės nepriklausomai nuo jų šaltinio ar dydžio ir nepriklausomai nuo to, ar šiuokšlės išmestos tyčia ar dėl aplaidumo. Iš produktų, kurie yra pagrindiniai šiuokšlinimo gamtoje ir jūros aplinkoje šaltiniai, susidarančių šiuokšlių prevencijos ir mažinimo priemonės galėtų apimti, be kita ko, atliekų tvarkymo infrastruktūros ir praktikos patobulinimus, ekonomines priemones ir informuotumo didinimo kampanijas. Svarstydamos galimybę įvesti ribojamąjį poveikį Sąjungos vidaus prekybai turinčią priemonę, valstybės narės turėtų sugebėti įrodyti, kad ta priemonė tinka šiuokšlinimo gamtoje ir jūros aplinkoje prevencijos ir mažinimo tikslui pasiekti, neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti, ir nėra neteisėtos diskriminacijos arba paslėpto prekybos tarp valstybių narių apribojimo priemonė;
- (34) Kova su šiuokšlėmis turėtų būti bendra kompetentingų institucijų, gamintojų ir vartotojų atsakomybė. Vartotojai turėtų būti skatinami keisti savo elgesį, be kita ko, per švietimo ir informuotumo didinimo kampanijas, o gamintojai turėtų skatinti tausiai naudoti jų produktus ir prisidėti prie tinkamo gyvavimo ciklo pabaigos valdymo;
- (35) šiuokšlės jūros aplinkoje yra ypač didelė problema, todėl valstybės narės turėtų imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama nutraukti jūros šiuokšlinimą Sąjungoje, taip prisidėdamos prie 2015 m. rugsėjo 25 d. JT Generalinės Asamblėjos priimtą 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkės tikslo vykdyti tokių šiuokšlių prevenciją ir iki 2025 m. gerokai sumažinti visų rūšių į jūrą išmetamų šiuokšlių, visų pirma susidariusių dėl veiklos sausumoje, kiekį, įskaitant tiek kietojo pavidalo šiuokšles, tiek taršą maisto medžiagomis. Kadangi į jūrą išmetamos šiuokšlės, ypač plastiko atliekos, susidaro dažniausiai dėl veiklos sausumoje, daugiausia dėl prasto kietųjų atliekų tvarkymo ir infrastruktūros, piliečių išmetamų šiuokšlių ir menko visuomenės informuotumo, atliekų prevencijos programose ir

atliekų tvarkymo planuose turėtų būti nustatytos specialios priemonės. Tos priemonės turėtų padėti užtikrinti gerą jūros aplinkos būklę iki 2020 m., kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB⁽¹⁾. Pagal tą direktyvą reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų specialias strategijas ir priemones ir kas šešerius metus jas atnaujintų. Taip pat reikalaujama, kad jos reguliariai teiktų ataskaitas, pradedant nuo 2018 m., apie pažangą, padarytą siekiant geros aplinkos būklės tikslo. Todėl kovos su šiuokšlėmis priemonės pagal Direktyvą 2008/98/EB turėtų būti suderintos su priemonėmis, kurių reikalaujama pagal Direktyvą 2008/56/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁽²⁾;

- (36) tam tikros žaliavos yra ypatingai svarbios Sąjungos ekonomikai, o jų tiekimas siejamas su didele rizika. Siekdamas užtikrinti aprūpinimą šiomis žaliavomis, laikydamosi Žaliavų iniciatyvos, kurią Komisija nustatė savo 2008 m. lapkričio 4 d. komunikate „Žaliavų iniciatyva – įgyvendinant svarbiausius poreikius užtikrinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Europoje“, ir siekdamas Europos inovacijų partnerystės žaliavų srityje tikslų ir kiekybinių rodiklių, valstybės narės turėtų imtis priemonių, kuriomis būtų skatinamas produktų, kurie yra pagrindiniai svarbiausių žaliavų šaltiniai, pakartotinis naudojimas, kad būtų neleidžiama toms medžiagoms tapti atliekomis. Tame kontekste, Komisija savo 2017 m. rugsėjo 13 d. komunikate „2017 m. ES svarbiausių žaliavų sąrašas“ yra sudariusi tokių Sąjungos žaliavų sąrašą ir reguliariai tą sąrašą peržiūri;
- (37) tam, kad būtų dar veiksmingiau įgyvendinama Žaliavų iniciatyva, valstybės narės taip pat turėtų imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama kuo geresnio atliekų, kuriose yra daug svarbiausių žaliavų, tvarkymo, atsižvelgdamos į ekonomines ir technologines galimybes ir naudą aplinkai ir sveikatai. Jos taip pat į savo nacionalinius atliekų tvarkymo planus turėtų įtraukti atitinkamas priemones dėl atliekų, kuriose yra dideli tų žaliavų kiekiai, surinkimo, rūšiavimo ir naudojimo. Priemonės turėtų būti įtrauktos į atliekų tvarkymo planus, kai jie bus pirmą kartą atnaujinami po šios direktyvos įsigaliojimo dienos. Komisija turėtų pateikti informacijos apie atitinkamas produktų grupes ir atliekų srautus Sąjungos lygmeniu. Tačiau tos informacijos pateikimas nereiškia, kad valstybės narės negali imtis priemonių dėl kitų žaliavų, kurias jos laiko svarbiomis savo nacionalinei ekonomikai;
- (38) kai produktai, žaliavos ir medžiagos tampa atliekomis, tos atliekos dėl jose esančių pavojingų medžiagų gali tapti netinkamos perdirbimui ar kokybiškų antrinių žaliavų gamybai. Todėl, laikantis 7-osios aplinkosaugos veiksmų programos, kurioje raginama kurti netoksiškų medžiagų ciklus, būtina skatinti priemones, kuriomis mažinamas pavojingų medžiagų kiekis medžiagose ir produktuose, įskaitant perdirbtas medžiagas, ir užtikrinama, kad per visą produktų ir medžiagų gyvavimo ciklą būtų pateikiama pakankamai informacijos apie juose esančias pavojingas medžiagas, o ypač apie labai didelį susirūpinimą keliančias chemines medžiagas. Siekiant tų tikslų, būtina gerinti Sąjungos atliekų, cheminių medžiagų ir produktų teisės aktų derėjimą ir suteikti Europos cheminių medžiagų agentūrai funkciją užtikrinti, kad informacija apie tai, kad sudėtyje yra labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų, būtų pateikiama per visą produktų ir medžiagų gyvavimo ciklą, įskaitant atliekų etapą;
- (39) geriau naudojant išteklius būtų galima gerokai padidinti Sąjungos įmonių, valdžios institucijų ir vartotojų grynąsias santaupas ir sykiu sumažinti bendrą metinį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Todėl Komisija iki 2018 m. pabaigos turėtų pasiūlyti pagrindinį išteklių naudojimo efektyvumo rodiklį ir jį sudarančių dalinių rodiklių suvestinę, kad būtų stebima pažanga, daroma siekiant tikslo Sąjungos lygmeniu padidinti išteklių naudojimo efektyvumą;
- (40) skatinant tvarią bioekonomiką galima padėti sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo importuojamų žaliavų. Todėl biologiniai perdirbami produktai ir kompostuojami biologiškai skaidūs produktai galėtų būti viena iš galimybių, siekiant skatinti tolesnius tyrimus ir inovacijas ir pakeisti iškastinio kuro žaliavas atsinaujinančiais išteklių;
- (41) siekiant išvengti atliekų apdorojimo, kurį vykdant išteklių paliekami žemesniuose atliekų hierarchijos lygmenyse, padidinti parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo rodiklius, sudaryti sąlygas kokybiškam perdirbimui ir paskatinti kokybiškų antrinių žaliavų naudojimą, valstybės narės turėtų užtikrinti tvirtą įpareigojimo surinkti atliekas atskirai, nustatyto Direktyvos 2008/98/EB 10 straipsnio 2 dalyje ir 11 straipsnio 1 dalyje, laikymąsi, įskaitant įpareigojimą įdiegti atskiro bent jau popieriaus, metalo, plastiko ir stiklo atliekų surinkimo sistemas,

(1) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

(2) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

kurį valstybės narės turėjo įvykdyti iki 2015 m., ir turėtų įdiegti atskiro biologinių atliekų, namų ūkių pagamintų pavojingų atliekų ir tekstilės atliekų surinkimo sistemas. Kai tikslinga, pavojingoms biologinėms atliekoms ir pakuočių atliekoms, kuriose yra pavojingų medžiagų, turėtų būti taikomi specialūs surinkimo reikalavimai;

- (42) atskirą surinkimą galima užtikrinti taikant surinkimo prie kiekvieno namo, atgabenimo ir priėmimo ar kitas surinkimo sistemas. Nors įpareigojimas atskirai surinkti atliekas reiškia, kad tam tikrų rūšių ir pobūdžio atliekos turi būti laikomos atskirai, turėtų būti galima surinkti tam tikrų rūšių atliekas kartu, jeigu tai netrukdo tų atliekų kokybiškai perdirbti arba kitaip panaudoti, laikantis atliekų hierarchijos principų. Taip pat turėtų būti leidžiama valstybėms narėms nukrypti nuo bendrojo įpareigojimo atskirtai surinkti atliekas tinkamai pagrįstais atvejais, pvz., kai atskiras specifinių atliekų srautų surinkimas atokiose ir retai gyvenamose vietovėse turėtų neigiamą poveikį aplinkai, kuris nusvertų bendrą naudą aplinkai, arba lemtų neproporcingas ekonomines sąnaudas. Vertindamos visus atvejus, kuriais ekonominės sąnaudos galėtų būti neproporcingos, valstybės narės turėtų atsižvelgti į bendrą atskiro surinkimo ekonominę naudą, įskaitant išvengiamas tiesiogines išlaidas ir neigiamo poveikio aplinkai ir sveikatai sąnaudas, susijusias su mišrių atliekų surinkimu ir apdorojimu, pajamas iš parduodamų antrinių žaliavų ir galimybę plėtoti tokių medžiagų rinkas, taip pat atliekų gamintojų ir produktų gamintojų įnašus, kurie galėtų pagerinti atliekų tvarkymo sistemų ekonominį efektyvumą;
- (43) komunalinių atliekų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo kiekybiniai tikslai turėtų būti padidinti siekiant, kad nauda aplinkai, ekonominė ir socialinė nauda būtų apčiuopiama ir kad būtų sparčiau pereinama prie žiedinės ekonomikos;
- (44) palaipsniui didinant esamus komunalinių atliekų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo kiekybinius tikslus, turėtų būti užtikrinta, kad ekonomiškai vertingos atliekų medžiagos būtų veiksmingai parengtos pakartotiniam naudojimui ar perdirbamos, sykiu užtikrinant aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą, ir kad atliekose randamos vertingos medžiagos būtų sugrąžinamos į Europos ekonomiką, taip įgyvendinant Žaliavų iniciatyvą ir kuriant žiedinę ekonomiką;
- (45) valstybėse narėse atliekų tvarkymo rezultatai labai skiriasi ir tai ypač pasakytina apie komunalinių atliekų perdirbimą. Siekiant atsižvelgti į tuos skirtumus, reikėtų leisti toms valstybėms narėms, kurios, pagal EBPO ir Eurostato bendrą klausimą pateiktais duomenimis, 2013 m. parengė pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo mažiau kaip 20 % savo komunalinių atliekų arba sąvartynuose pašalino daugiau kaip 60 % savo komunalinių atliekų, priimti sprendimą pratęsti laikotarpį, skirtą nustatytiems 2025 m., 2030 m. ir 2035 m. komunalinių atliekų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslams įgyvendinti. Sprendžiant pagal vidutinius metinius pastarųjų 15 metų pažangos rodiklius valstybėse narėse, tos valstybės narės, kad pasiektų tuos tikslus, savo atliekų perdirbimo pajėgumą turėtų padidinti iki tokio pajėgumo, kuris gerokai viršija ankstesnių metų vidurkius. Siekiant užtikrinti, kad būtų daroma tolydi tikslų įgyvendinimo pažanga ir laiku panaikinamos įgyvendinimo spragos, valstybės narės, kurioms reikia daugiau laiko, turėtų pasiekti tarpinius tikslus ir, remdamosi išsamiais kriterijais, parengti įgyvendinimo planus;
- (46) siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų patikimi, svarbu nustatyti tikslesnes taisykles, kaip valstybės narės turėtų pranešti, kas faktiškai perdirbama bei parengiama pakartotiniam naudojimui ir gali būti užskaityta siekiant kiekybinių tikslų. Perdirbimo tikslų įgyvendinimo pažanga turėtų būti apskaičiuojama pagal komunalinių atliekų, patekusių į perdirbimo operaciją, svorį. Pagal bendrą taisyklę komunalinių atliekų, kurios ataskaitose apskaičiuojamos kaip perdirbtos, svoris turėtų būti faktiškai nustatomas tada, kai komunalinės atliekos patenka į perdirbimo operaciją. Nežiūrint to, siekiant sumažinti administracinę našą, valstybėms narėms, laikantis griežtų sąlygų ir nukrypstant nuo bendros taisyklės, turėtų būti leidžiama nustatyti perdirbtų komunalinių atliekų svorį pagal išmatuotą bet kokios rūšiavimo operacijos produkciją. Medžiagų nuostoliai, atsirandantys prieš atliekoms patenkant į perdirbimo operaciją, pvz., dėl rūšiavimo ar kitų parengiamųjų operacijų, neturėtų būti įtraukti į atliekų, kurios ataskaitose nurodomos kaip perdirbtos, kiekius. Tuos nuostolius galima nustatyti remiantis elektroniniais registrais, techninėmis specifikacijomis, išsamiais įvairių atliekų srautų vidutinių nuostolio koeficientų apskaičiavimo taisyklėmis ar kitomis lygiavertėmis priemonėmis. Valstybės narės turėtų pranešti apie tokias priemones teikdamos kokybės patikrų ataskaitas, pridėdamas prie Komisijai perduodamų ataskaitų duomenų apie atliekų perdirbimą.

Pageidautina, kad vidutiniai nuostolio koeficientai būtų nustatyti kiekvieno rūšiavimo įrenginio lygmeniu ir susieti su skirtingomis pagrindinėmis atliekų rūšimis, skirtingais šaltiniais (pvz., namų ūkiai ar verslo), skirtingomis surinkimo sistemomis ir skirtingais rūšiavimo procesų tipais. Vidutiniai nuostolio koeficientai turėtų būti taikomi tik tais atvejais, kai neturima kitų patikimų duomenų, visų pirma atliekų vežimo ir eksporto atvejais. Ataskaitose nurodant perdirbtų atliekų svorį, jis neturėtų būti sumažinamas dėl medžiagų svorio sumažėjimo, įvykstančio dėl fizinės arba cheminės jų transformacijos, būdingos konkrečiai perdirbimo operacijai, per kurią atliekų medžiagos faktiškai perdirbamos į produktus ar medžiagas;

- (47) suderinus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB⁽¹⁾, direktyvos 2000/53/EB, direktyvos 2006/66/EB, Direktyvos 2008/98/EB ir direktyvos 2012/19/ES apibrėžtis, Direktyvos 2008/98/EB 6 straipsnio nuostata dėl atliekų, kurios nebelaikomos atliekomis siekiant tose direktyvose nustatytų naudojimo ir perdirbimo tikslų, nebereikalinga. Medžiagos, kurios po jų panaudojimo ar perdirbimo operacijos nebelaikomos atliekomis, turi būti įtraukiamos apskaičiuojant, koku mastu pasiekti atitinkami tose direktyvose nustatyti naudojimo ar perdirbimo tikslai, pagal taikytinus apskaičiavimo metodus. Kai medžiagos, atlikus parengimo operaciją, bet jų faktiškai neperdirbus, nebelaikomos atliekomis, jos įtraukiamos į perdirbtas medžiagas, jeigu jos skirtos tolesniam perdirbimui į produktus, žaliavas ar medžiagas ir yra tinkamos naudoti pagal savo pirminę paskirtį arba kitais tikslais. Atliekomis nebelaikomos medžiagos, kurios bus naudojamos kaip kuras ar kita energijos gamybos žaliava, kurios yra užpildytos ar pašalintos arba kurios būtų naudojamos bet kurioje kitoje operacijoje, kurią vykdant siekiama panaudoti atliekas kitais, ne naudojimo medžiagoms gauti ir ne perdirbimo, tikslais, neturėtų būti įtraukiamos apskaičiuojant, koku mastu pasiekti perdirbimo tikslai;
- (48) kai apskaičiuojant perdirbimo rodiklį įtraukiamas biologiškai skaidžių atliekų aerobinis arba anaerobinis apdorojimas, atliekų kiekiai, patekę į aerobinio ar anaerobinio apdorojimo operaciją, gali būti įskaičiuojami į perdirbtų atliekų kiekį, jeigu tokio apdorojimo operacijos produkcija bus naudojama kaip perdirbtas produktas, žaliava ar medžiaga. Nors tokio apdorojimo operacijų produkcija paprastai yra kompostas arba degazuotasis raugas, kita produkcija taip pat gali būti įskaičiuojama, jeigu joje yra panašūs perdirbtų medžiagų kiekiai, palyginti su apdorojamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiu. Kitais atvejais, laikantis perdirbimo apibrėžties, biologiškai skaidžios atliekos, apdorotos tokiu būdu, kad jos taptų medžiagomis, kurios bus naudojamos kaip kuras ar kita energijos gamybos žaliava, kurios pašalintos arba kurios būtų naudojamos bet kurioje kitoje operacijoje, kurią vykdant siekiama panaudoti atliekas kitais, ne naudojimo medžiagoms gauti ir ne perdirbimo, tikslais arba pašalinti atliekas, neturėtų būti įtraukiamos apskaičiuojant, koku mastu pasiekti perdirbimo tikslai;
- (49) skaičiuodamos, ar parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslai pasiekti, valstybės narės turėtų galėti įskaičiuoti metalus, surinktus sudeginus komunalines atliekas. Siekdama užtikrinti, kad šie duomenys būtų skaičiuojami vienodai, Komisija turėtų priimti išsamias taisykles dėl perdirbtų metalų kokybės kriterijų ir dėl duomenų apskaičiavimo, tikrinimo ir pateikimo;
- (50) tuo atveju, kai atliekos iš Sąjungos eksportuojamos parengimo pakartotiniam naudojimui arba perdirbimo tikslais, valstybės narės turėtų veiksmingai naudotis Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 50 straipsnio 4c dalyje numatytais tikrinimo įgaliojimais reikalauti patvirtinančių dokumentų, siekdamas įsitikinti, kad siunta bus gabenama naudojimo operacijoms, atitinkančioms to reglamento 49 straipsnį, todėl bus tvarkoma aplinkai saugiu būdu įrenginyje, kuris atitinka žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos standartus, iš esmės prilygstančius Sąjungos teisės aktuose nustatytiems standartams. Vykdydamos tą užduotį, valstybės narės galėtų bendradarbiauti su kitais atitinkamais subjektais, pvz., kompetentingomis paskirties valstybės institucijomis, nepriklausomais tikrinimą atliekančiais trečiaisiais asmenimis arba organizacijomis, produktų gamintojų vardu įgyvendinančioms didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, įsteigtomis pagal didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, kurie galėtų atlikti fizines ar kitokias įrenginių patikras trečiosiose valstybėse. Valstybės narės, teikdamos kokybės patikrų ataskaitą, pridėdamą prie duomenų apie pažangą siekiant kiekybinių tikslų, turėtų pranešti apie priemones, kuriomis įgyvendina įpareigojimą užtikrinti, kad atliekos eksportuojamos iš Sąjungos būtų tvarkomos iš esmės lygiavertėmis sąlygomis lyginant su sąlygomis pagal atitinkamą Sąjungos aplinkos teisę;
- (51) siekiant užtikrinti geresnį, punktualesnį ir vienodesnį šios direktyvos įgyvendinimą ir prognozuoti įgyvendinimo sunkumus, reikėtų sukurti ankstyvojo perspėjimo ataskaitų sistemą, kuria naudojantis būtų galima nustatyti trūkumus ir imtis veiksmų dar nesuėjus kiekybinių tikslų įgyvendinimo terminams;
- (52) pramoninių atliekų, tam tikrų verslo ir gavybos atliekų sudėtis ir kiekiai yra labai įvairūs ir labai skiriasi priklausomai nuo ekonominės konkrečios valstybės narės struktūros, pramonės arba verslo sektoriaus, kuriame susidaro atliekos, struktūros ir pramonės ar verslo veiklos intensyvumo tam tikroje geografinėje vietovėje. Taigi, laikoma, kad daugumai pramoninių ir gavybos atliekų tinka taikyti sektorinį metodą naudojant geriausių turimų technologijų informacinius dokumentus arba panašius dokumentus, skirtus konkrečioms klausimams, susijusiems su konkrečios rūšies atliekų tvarkymu. Vis dėlto pramoninėms ir verslo pakuočių atliekoms ir toliau turėtų būti taikomi

⁽¹⁾ 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL L 365, 1994 12 31, p. 10).

direktyvų 94/62/EB ir 2008/98/EB reikalavimai, įskaitant atitinkamus jų patobulinimus. Siekiant išnagrinėti tolesnes galimybes didinti verslo atliekų, nepavojingų pramoninių atliekų ir kitų pagrindinių atliekų srautų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo rodiklius, Komisija turėtų svarstyti galimybę nustatyti tų atliekų srautų kiekybinius tikslus;

- (53) siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat siekiama Sąjungos teisės aktų tikslų, svarbu, kad Komisija atliktų Direktyvos 2008/98/EB I priede išvardytų šalinimo operacijų peržiūrą. Ta peržiūra turėtų būti atliekama vadovaujantis tos direktyvos 13 straipsniu ir atsižvelgiant į aktualią informaciją, pvz., pokyčius tarptautiniu lygmeniu, visų pirma susijusius su 1989 m. kovo 22 d. Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės⁽¹⁾;
- (54) namų ūkiuose susidariusios pavojingos atliekos, tokios kaip pavojingos dažų, lakų, tirpiklių ar valiklių atliekos, taip pat turėtų būti surenkamos atskirai, siekiant išvengti komunalinių atliekų taršos pavojingų medžiagų dalelėmis, kuri gali pabloginti perdirbtų medžiagų kokybę, ir užtikrinti, kad tos pavojingos atliekos būtų tvarkomos laikantis patikimų aplinkosaugos metodų. Tuo atžvilgiu jau yra taikomi specialūs įpareigojimai surinkti namų ūkių elektroninės ir elektros įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas;
- (55) būtinas atskiras alyvų atliekų surinkimas ir jų susimaišymo su kitų tipų atliekomis ar medžiagomis prevencija, siekiant užtikrinti, kad jų apdorojimas duotų geriausią aplinkosaugos požiūriu bendrą rezultatą. Apdorojant alyvų atliekas pirmenybė turėtų būti teikiama regeneravimui arba kitoms perdirbimo operacijoms, kurios, palyginti su regeneravimu, duoda lygiavertį arba geresnį aplinkosaugos požiūriu bendrą rezultatą. Siekiant toliau gerinti alyvų atliekų tvarkymą, Komisija turėtų apsvarstyti ir, jei tikslinga, pasiūlyti alyvų atliekų apdorojimo gerinimo priemones, įskaitant kiekybinius jų regeneravimo tikslus. Atliekant tą peržiūrą, reikėtų atkreipti dėmesį į apdorojimo galimybes, susijusias su alyvų atliekų regeneravimu ir regeneruotų ir perdirbtų produktų kokybe ir galutiniu naudojimu;
- (56) siekiant išvengti tokio atliekų apdorojimo, kurį vykdant ištekčiai paliekami žemesniuose atliekų hierarchijos lygmenyse, siekiant sudaryti sąlygas kokybiškam perdirbimui ir siekiant paskatinti naudoti kokybiškas antrines žaliavas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad biologinės atliekos būtų surenkamos atskirai ir perdirbamos tokiu būdu, kuris atitinka aukšto lygio aplinkosaugos standartus ir užtikrina atitinkamą aukštos kokybės standartus atitinkančią produkciją;
- (57) šioje direktyvoje nustatomi ilgalaikiai Sąjungos atliekų tvarkymo tikslai ir ekonominės veiklos vykdytojams bei valstybėms narėms aiškiai parodoma, į kurias sritis turi būti investuojama, kad būtų pasiekti tie tikslai. Rengdamos nacionalinius atliekų tvarkymo planus ir planuodamos investicijas į atliekų tvarkymo infrastruktūrą, valstybės narės turėtų įvertinti reikiamas investicijas ir kitas finansines priemones, įskaitant finansavimą vietos valdžios institucijoms, ir į jas atsižvelgti. Tas vertinimas turėtų būti įtrauktas į atliekų tvarkymo planą ar kitus strateginius dokumentus. Toje srityje valstybės narės turėtų tinkamai naudotis investicijomis, be kita ko, Sąjungos fondais, teikdamos pirmenybę prevencijai, pakartotiniam naudojimui, pasiruošimui pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui pagal atliekų hierarchiją. Komisija turėtų padėti kompetentingoms institucijoms sukurti veiksmingą finansinę sistemą, be kita ko, pasinaudojant Sąjungos fondais, kai tikslinga, kad būtų įgyvendinti šios direktyvos reikalavimai pagal atliekų hierarchiją ir remiamos technologijų ir atliekų tvarkymo inovacijos;
- (58) netinkamas pavojingų atliekų tvarkymas vis dar yra problema Sąjungoje; be to, trūksta kai kurių duomenų apie šių atliekų tvarkymą. Todėl būtina gerinti duomenų registravimo ir atsekamumo mechanizmus, valstybėse narėse sukuriant elektroninius pavojingų atliekų registrus. Kai tikslinga, elektroniniai duomenys galėtų būti renkami ir apie kitų rūšių atliekas, kad įmonėms ir administravimo įstaigoms būtų lengviau registruoti duomenis ir kad pagerėtų atliekų srautų Sąjungoje stebėseną;
- (59) paaiškėjo, kad valstybių narių kas trejus metus rengtos įgyvendinimo ataskaitos nėra veiksminga atitikties patikros ar gero įgyvendinimo užtikrinimo priemonė – jos tapo nereikalinga administracine našta. Todėl derėtų panaikinti nuostatas, kuriomis valstybės narės įpareigojamos teikti tokias ataskaitas. Atitikties stebėseną turėtų būti atliekama remiantis vien tik duomenimis, kuriuos valstybės narės kasmet pateikia Komisijai;

⁽¹⁾ OL L 39, 1993 2 16, p. 3.

- (60) valstybių narių teikiami duomenys yra būtini, kad Komisija galėtų įvertinti, kaip valstybėse narėse laikomasi Sąjungos atliekų teisės aktų. Duomenų kokybei, patikimumui ir palyginamumui pagerinti reikėtų įvesti visų atliekų duomenų teikimo pagal vieno langelio principą sistemą, panaikinti nereikalingų ataskaitų teikimo reikalavimus, standartizuoti nacionalines ataskaitų teikimo metodikas ir įvesti reikalavimą rengti duomenų kokybės patikrų ataskaitas. Todėl, teikdamos Sąjungos atliekų teisėkūros procedūra priimamuose aktuose nustatytų tikslų įgyvendinimo ataskaitas, valstybės narės turėtų naudotis Komisijos parengtomis naujausiomis taisyklėmis ir atitinkamų nacionalinių kompetentingų institucijų, atsakingų už šios direktyvos įgyvendinimą, parengta metodika;
- (61) siekiant palengvinti tinkamą Direktyvoje 2008/98/EB nustatytų reikalavimų aiškinimą ir įgyvendinimą, tikslinga rengti ir periodiškai peržiūrėti tų reikalavimų įgyvendinimo gaires ir užtikrinti valstybių narių informacijos mainus ir tarpusavio dalijimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais, susijusius su tų reikalavimų praktiniu įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu. Tokios gairės, informacijos mainai ir dalijimasis gerosios praktikos pavyzdžiais turėtų, be kita ko, palengvinti bendrą atliekų apibrėžties, įskaitant terminą „atliekų išmetimas į aplinką“, supratimą ir jos praktinį taikymą. Rengiant gaires turėtų būti atsižvelgta į žiedinės ekonomikos verslo modelius, kuriuos taikant, pvz., turėtojas perduoda medžiagą ar objektą kitam turėtojui ir neketinama jų išmesti;
- (62) kad būtų galima papildyti arba iš dalies pakeisti Direktyvą 2008/98/EB, Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti aktus dėl tos direktyvos su pakeitimais, padarytais šia direktyva, 7 straipsnio 1 dalies, 9 straipsnio 8 dalies, 11a straipsnio 10 dalies, 27 straipsnio 1 ir 4 dalių, 38 straipsnio 2 ir 3 dalių. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ⁽¹⁾ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (63) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2008/98/EB įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai dėl jos 5 straipsnio 2 dalies, 6 straipsnio 2 dalies, 8 straipsnio 5 dalies, 9 straipsnio 7 dalies, 11a straipsnio 9 dalies, 33 straipsnio 2 dalies, 35 straipsnio 5 dalies ir 37 straipsnio 7 dalies su pakeitimais, padarytais šia direktyva. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾;
- (64) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. gerinti atliekų tvarkymą Sąjungoje tokiu būdu padedant apsaugoti ir išsaugoti aplinką, gerinti jos kokybę, užtikrinti vandenynų gerą būklę ir jūros gėrybių saugą mažinant į jūrą išmetamų šiukšlių kiekį, taip pat tausiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius visoje Sąjungoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl priemonių masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (65) todėl Direktyva 2008/98/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (66) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽³⁾ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (67) ši direktyva priimta atsižvelgiant į 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros išdėstytus įsipareigojimus ir ji turėtų būti įgyvendinama ir taikoma vadovaujantis tame susitarime išdėstytomis gairėmis,

⁽¹⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽³⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pakeitimai

Direktyva 2008/98/EB iš dalies keičiama taip:

1. straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šia direktyva nustatomos priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti aplinką ir žmonių sveikatą užkertant kelią atliekų susidarymui, atliekų susidarymo ir tvarkymo žalingam poveikiui arba mažinant susidarančių atliekų kiekį, atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikį, mažinant bendrą išteklių naudojimo poveikį ir didinant tokio naudojimo efektyvumą, nes tai itin svarbu siekiant pereiti prie žiedinės ekonomikos ir užtikrinti ilgalaikį Sąjungos konkurencingumą.“;

2. straipsnio 2 dalis papildoma šiuo punktu:

„e) medžiagoms, kurios skirtos naudoti kaip pašarinės žaliavos, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 767/2009 (*) 3 straipsnio 2 dalies g punkte, jeigu tos medžiagos nėra iš šalutinių gyvūninių produktų ir jose jų nėra;

(*) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2009 dėl pašarų tiekimo rinkai ir naudojimo, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1831/2003 ir panaikinantis Tarybos direktyvą 79/373/EEB, Komisijos direktyvą 80/511/EEB, Tarybos direktyvas 82/471/EEB, 83/228/EEB, 93/74/EEB, 93/113/EB, 96/25/EB bei Komisijos sprendimą 2004/217/EB (OL L 229, 2009 9 1, p. 1).“;

3. straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiami šie punktai:

„2a. „nepavojingos atliekos“ – atliekos, neįtrauktos į 2 punktą;

2b. „komunalinės atliekos“ – tai:

- a) mišrios ir atskirai surinktos namų ūkių atliekos, įskaitant popierių ir kartoną, stiklą, metalus, plastiką, biologines atliekas, medieną, tekstilę, pakuotes, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, baterijų ir akumuliatorių atliekas, taip pat stambiąsias atliekas, įskaitant čiužinius ir baldus;
- b) mišrios ir atskirai surinktos atliekos iš kitų šaltinių, kai jos savo pobūdžiu ir sudėtimi panašios į atliekas iš namų ūkių.

Komunalinės atliekos neapima gamybos, žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos, septikų, taip pat kanalizacijos ir nuotekų valymo atliekų, įskaitant nuotekų dumblą, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių arba statybos bei griovimo atliekų.

Ši apibrėžtis nedaro poveikio atliekų tvarkymo atsakomybės pasiskirstymui tarp viešojo sektoriaus ir privačiojo sektoriaus subjektų;

2c. „statybos ir griovimo atliekos“ – atliekos, susidariusios vykdant statybos ir griovimo veiklą“;

b) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4. „biologinės atliekos“ – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos, maisto ir virtuvės atliekos iš namų ūkių, biurų, restoranų, didmeninės prekybos, valgyklų, viešojo maitinimo įstaigų ir mažmeninės prekybos punktų, taip pat panašios atliekos iš maisto perdirbimo įmonių“;

c) įterpiamas šis punktas:

„4a. „maisto atliekos“ – bet koks atliekomis virtęs maistas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 (*) 2 straipsnyje;

(*) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).“;

d) 9 punktas pakeičiamas taip:

„9. „atliekų tvarkymas“ – atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas (įskaitant rūšiavimą), ir šalinimas, taip pat tokių operacijų priežiūra ir šalinimo vietų vėlesnė priežiūra, įskaitant tokio pobūdžio veiksmus, kurių imasi prekyautojas ar tarpininkas“;

e) 12 punkto c papunktis pakeičiamas taip:

„c) pavojingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose“;

f) įterpiamas šis punktas:

„15a. „naudojimas medžiagoms gauti“ – bet kuri naudojimo operacija, išskyrus naudojimą energijai gauti ir perdirbimą į medžiagas, kurios bus naudojamos kaip kuras, ir kitus veiksmus, atliekamus siekiant generuoti energiją. Naudojimas medžiagoms gauti apima, be kita ko, parengimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą ir panaudojimą užpildymui“;

g) įterpiamas šis punktas:

„17a. „užpildymas“ – bet kuri naudojimo operacija, kai tam tinkamos nepavojingos atliekos naudojamos iškas-toms vietoms užpildyti arba inžineriniais tikslais kraštovaizdžiui formuoti. Užpildymui naudojamomis atliekomis turi būti pakeičiamos neatliekinės medžiagos, jos turi būti tinkamos naudoti minėtais tikslais ir jų turi būti naudojama tik tiek, kiek iš tikrųjų būtina tiems tikslams pasiekti“;

h) įterpiamas šis punktas:

„21. „didesnės gamintojo atsakomybės sistema“ – valstybių narių nustatytų priemonių rinkinys, taikomas siekiant užtikrinti, kad produktų gamintojai prisiimtų finansinę atsakomybę arba finansinę ir organizacinę atsako-mybę už atliekų tvarkymo etapą produkto gyvavimo cikle“;

4. straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Valstybės narės ekonominėmis ir kitomis priemonėmis, pvz., IVa priede nurodytomis arba kitomis atitinka-momis sistemomis ir priemonėmis, skatina laikytis atliekų hierarchijos“;

5. straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies įžanginė dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad medžiaga ar objektas, gaunamas gamybos procese, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio objekto gamyba, būtų laikomas ne atliekomis, o šalutiniu produktu, jei įvykdomos šios sąlygos“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi išsamūs vienodo 1 dalyje nustatytų sąlygų taikymo konkrečioms medžiagoms ar objektams kriterijai.

Tie išsamūs kriterijai užtikrina aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą ir skatina tausiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Priimdama tuos įgyvendinimo aktus ir rengdama išsamius kriterijus, Komisija atspirties tašku laiko pačius griežčiausius ir didžiausią aplinkos apsaugą užtikrinančius kriterijus, kuriuos yra priėmusios valstybės narės pagal šio straipsnio 3 dalį, ir teikia pirmenybę atkartojamiems pramonės simbiozės praktikos pavyzdžiams“;

c) papildomas šia dalimi:

„3. Kai nėra pagal 2 dalį Sąjungos lygmeniu nustatytų kriterijų, valstybės narės gali nustatyti išsamius 1 dalyje nurodytų sąlygų taikymo kriterijus konkrečioms medžiagoms ar objektams.

Valstybės narės praneša Komisijai apie tuos išsamius kriterijus, laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 (*), kai to reikalaujama pagal tą direktyvą.

(*) 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).“;

6. straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis ir a punktas pakeičiami taip:

„1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad atliekos, atlikus jų perdirbimo ar kitą jų naudojimo operaciją, nebebūtų laikomos atliekomis, jei įvykdomos šios sąlygos:

a) medžiaga arba objektas skirtas naudoti konkrečioms tikslams;“;

ii) antra pastraipa išbraukiama;

b) 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Komisija stebi nacionalinių nebelaikymo atliekomis kriterijų rengimą valstybėse narėse ir vertina poreikį jais remiantis parengti Sąjungos lygmens kriterijus. Tuo tikslu, kai tikslinga, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi išsamūs vienodo 1 dalyje nustatytų sąlygų taikymo tam tikrų rūšių atliekomis kriterijai.

Tais išsamiais kriterijais užtikrinama aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga ir skatinama tausiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius. Jie apima:

a) leistiną atliekų žaliavą naudojimo operacijoms;

b) leidžiamus apdorojimo procesus ir metodus;

c) medžiagų, kurios po naudojimo operacijos nebelaikomos atliekomis, kokybės kriterijus pagal taikytinus produktų standartus, įskaitant ribines teršalų vertes, kai reikia;

d) tvarkymo sistemoms taikomus reikalavimus siekiant įrodyti atitiktį nebelaikymo atliekomis kriterijams, įskaitant kokybės kontrolę ir savikontrolę, taip pat akreditaciją, kai tikslinga; ir

e) atitikties deklaracijos reikalavimą.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Priimdama tuos įgyvendinimo aktus, Komisija atsižvelgia į atitinkamus kriterijus, kuriuos valstybės narės yra priėmusios pagal 3 dalį, ir atspirties tašku laiko tuos kriterijus, kurie yra patys griežčiausi ir užtikrinantys didžiausią aplinkos apsaugą.

3. Kai nėra Sąjungos lygmeniu pagal 2 dalį nustatytų kriterijų, valstybės narės gali nustatyti išsamius 1 dalyje nurodytų sąlygų taikymo kriterijus tam tikroms atliekų rūšims. Nustatant tuos išsamius kriterijus atsižvelgiama į visus galimus neigiamus medžiagos ar objekto poveikius aplinkai ir žmonių sveikatai ir turi būti tenkinami 2 dalies a–e punktuose nustatyti reikalavimai.

Valstybės narės praneša Komisijai apie tuos kriterijus, laikydamosi Direktyvos (ES) 2015/1535, kai to reikalaujama pagal tą direktyvą.

4. Kai nėra atitinkamai pagal 2 arba 3 dalyje nustatytas procedūras Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu nustatytų kriterijų, valstybė narė gali priimti sprendimą dėl konkrečių atvejų arba imtis atitinkamų priemonių, siekdama patikrinti, ar tam tikros atliekos nebelaikytinos atliekomis, atsižvelgdama į 1 dalyje nustatytas sąlygas ir, prireikus, į 2 dalies a–e punktuose nustatytus reikalavimus, taip pat ribines teršalų vertes ir bet kokią galimą neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Apie tokius sprendimus dėl konkrečių atvejų pagal Direktyvą (ES) 2015/1535 Komisijai pranešti nereikia.

Valstybės narės gali viešai paskelbti informaciją apie sprendimus dėl konkrečių atvejų ir kompetentingų institucijų atliktos patikros rezultatus elektroninėmis priemonėmis.“;

c) papildoma šia dalimi:

„5. Fizinis arba juridinis asmuo, kuris

a) panaudoja medžiagą, kuri nebelaikoma atliekomis ir nebuvo pateikta rinkai, pirmą kartą arba

b) pateikia medžiagą, kuri nebelaikoma atliekomis, rinkai pirmą kartą,

užtikrina, kad medžiaga atitiktų taikomus reikalavimus pagal taikytinus cheminių medžiagų ir produktų teisės aktus. Medžiagos, kuri nebelaikoma atliekomis, atveju 1 dalyje nustatytos sąlygos turi būti įvykdytos anksčiau, nei taikomi cheminių medžiagų ir produktų teisės aktai.“;

7. straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„1. Komisijai pagal 38a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva ir pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis nustatomas ir peržiūrimas atliekų sąrašas“.

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybė narė atliekas gali laikyti pavojingomis, net jeigu jos nėra įtrauktos į atliekų sąrašą, kai tos atliekos turi vieną ar daugiau III priede išvardytų savybių. Valstybė narė nedelsdama apie visus tokius atvejus informuoja Komisiją ir suteikia Komisijai visą su tuo susijusią informaciją. Atsižvelgiant į gautus pranešimus, sąrašas peržiūrimas siekiant nuspręsti dėl jo patikslinimo.“;

c) 5 dalis išbraukiama;

8. straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Kai tokios priemonės apima didesnės gamintojo atsakomybės sistemas taikomi 8a straipsnyje nustatyti bendrieji būtiniausi reikalavimai.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad produktų gamintojai, kurie savanoriškai prisiima finansinę atsakomybę arba finansinę ir organizacinę atsakomybę už atliekų tvarkymo etapą produkto gyvavimo cikle, turėtų taikyti kai kuriuos arba visus 8a straipsnyje nustatytus bendruosius būtiniausius reikalavimus.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių, skatinančių taip projektuoti produktus ir produktų komponentus, kad būtų mažinamas jų poveikis aplinkai ir susidarantių atliekų kiekis produktų gamybos ir vėlesnio naudojimo metu ir kad būtų užtikrinama, kad atliekomis tapusių produktų naudojimas ir šalinimas vyktų laikantis 4 ir 13 straipsnių.

Tokios priemonės, be kita ko, gali apimti produktų ir produktų komponentų, kurie tinka daugkartiniam naudojimui, kurių sudėtyje yra perdirbtų medžiagų, kurie yra techniškai patvarūs ir lengvai taisomi ir kuriuos, kai jie tampa atliekomis, galima parengti pakartotiniam naudojimui ir perdirbti, kūrimą, gamybą ir pateikimą rinkai, taip sudarant palankesnes sąlygas tinkamai įgyvendinti atliekų hierarchiją. Nustatant tas priemones atsižvelgiama į produktų poveikį per visą jų gyvavimo ciklą, atliekų hierarchiją ir, kai tikslinga, daugkartinio perdirbimo galimybes.“;

c) papildomas šia dalimi:

„5. Komisija organizuoja valstybių narių ir subjektų, susijusių su didesnės gamintojo atsakomybės sistemomis, informacijos apie praktinį 8a straipsnyje nustatytų bendrų būtinausių reikalavimų įgyvendinimą mainus. Tai apima, be kita ko, keitimąsi informacija apie gerosios praktikos pavyzdžius, siekiant užtikrinti tinkamą valdymą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą didesnės gamintojo atsakomybės sistemų srityje ir sklandų vidaus rinkos veikimą, apie organizacijų, gamintojų vardu įgyvendinančių didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus produktų sistemų organizacinius aspektus ir stebėseną, finansinių įnašų moduliavimą, atliekų tvarkymo veiklos vykdytojų atranką ir šiuokšlinimo prevenciją. Komisija skelbia informacijos mainų rezultatus ir gali pateikti gaires dėl šių ir kitų atitinkamų aspektų.

Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, skelbia gaires dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo didesnės gamintojo atsakomybės sistemų srityje ir 8a straipsnio 4 dalies b punkte nurodyto finansinių įnašų moduliavimo.

Kai to reikia siekiant išvengti vidaus rinkos iškraipymų, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi kriterijai, siekiant užtikrinti vienodą 8a straipsnio 4 dalies b punkto taikymą, tačiau nenurodoma, kokie tiksliai turi būti konkretūs įnašai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

9. Įterpiamas šis straipsnis:

„8a straipsnis

Bendrieji didesnės gamintojo atsakomybės sistemos būtiniausi reikalavimai

1. Kai pagal 8 straipsnio 1 dalį, be kita ko, vadovaujantis kitais Sąjungos teisėkūros procedūra priimamais aktais, įdiegiamos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, valstybės narės:

- a) aiškiai apibrėžia visų atitinkamų susijusių subjektų, be kita ko, valstybės narės rinkai produktus teikiančių produktų gamintojų, jų vardu didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus įgyvendinančių organizacijų, privačiųjų arba viešųjų atliekų tvarkymo veiklos vykdytojų, vietos valdžios institucijų ir, kai tikslinga, pakartotinio naudojimo ir parengimo pakartotiniam naudojimui veiklos vykdytojų, taip pat socialinės ekonomikos įmonių, funkcijas ir atsakomybę;
- b) vadovaudamasi atliekų hierarchija, nustato atliekų tvarkymo tikslus, kuriais siekiama įgyvendinti bent kiekybinius didesnės gamintojo atsakomybės sistemai taikomus tikslus, nustatytus šioje direktyvoje, Direktyvoje 94/62/EB, Direktyvoje 2000/53/EB, Direktyvoje 2006/66/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/19/ES (*), ir nustato kitus kiekybinius ir (arba) kokybinius tikslus, kurie laikomi tinkamais konkrečiai didesnės gamintojo atsakomybės sistemai;
- c) užtikrina, kad būtų taikoma ataskaitų teikimo sistema, siekiant surinkti duomenis apie produktus, kuriuos valstybės narės rinkai pateikia produktų gamintojai, kuriems taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, ir duomenis apie iš tų produktų susidaranciu atliekų surinkimą ir apdorojimą, nurodant, kai tikslinga, konkrečius atliekų medžiagų šrautus, taip pat kitus duomenis b punkto taikymo tikslais;
- d) užtikrina vienodą požiūrį į produktų gamintojus nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos ir dydžio ir neužkrauna neproporcingos reguliavimo naštos nedidelių produktų kiekių gamintojams, be kita ko, mažoms ir vidutinėms įmonėms.

2. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad atliekų turėtojai, kuriems taikomos pagal 8 straipsnio 1 dalį nustatytos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, būtų informuoti apie atliekų prevencijos priemones, pakartotinio naudojimo ir parengimo pakartotiniam naudojimui centrus, grąžinimo ir surinkimo sistemas ir šiuokšlinimo prevenciją. Valstybės narės taip pat imasi priemonių (ekonominių iniciatyvų ar reguliavimo nuostatų, kai tikslinga), kad atliekų turėtojus paskatintų prisiiinti atsakomybę už savo atliekų pateikimą įdiegtoms atskiro atliekų surinkimo sistemoms.

3. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad visi produktų gamintojai arba organizacijos, produktų gamintojų vardu įgyvendinančios didesnės produktų gamintojų atsakomybės įpareigojimus:

- a) būtų aiškiai apibrėžę geografinę, produktų ir medžiagų aprėptį ir neapsiribotų tik tomis vietomis, kur jiems pelningiausia rinkti ir tvarkyti atliekas;
- b) užtikrintų pakankamą atliekų surinkimo sistemų prieinamumą a punkte nurodytose vietose;

- c) turėtų reikiamų finansinių priemonių arba finansinių ir organizacinių priemonių jiems taikomiems didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimams vykdyti;
- d) įdiegtų tinkamą savikontrolės mechanizmą ir, kai taikytina, reguliariai atliktų nepriklausomą auditą, kurio metu būtų įvertinama:
 - i) organizacijos finansų valdymas, įskaitant atitiktį 4 dalies a ir b punktuose nustatytiems reikalavimams;
 - ii) pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą ir Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 reikalavimus surinktų ir ataskaitose pateikiamų duomenų kokybę;
- e) viešai skelbtų prieinamą informaciją apie 1 dalies b punkte nurodytų atliekų tvarkymo tikslų pasiekimą ir, kai didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimai vykdomi kolektyviai, taip pat informaciją apie:
 - i) organizacijos savininkus ir narius;
 - ii) produktų gamintojų mokamus finansinius įnašus už parduotą vienetą arba už rinkai pateiktų produktų toną; ir
 - iii) atliekų tvarkymo veiklos vykdytojų atrankos procedūrą.

4. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad finansiniai įnašai, produktų gamintojų mokami siekiant vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus:

- a) padengtų šias su gamintojo atitinkamos valstybės narės rinkai pateikiamais produktais susijusias išlaidas:
 - atskiro atliekų surinkimo, jų gabenimo ir apdorojimo, įskaitant apdorojimą, būtiną Sąjungos atliekų tvarkymo tikslams pasiekti, išlaidas, taip pat išlaidas, reikalingas kitiems 1 dalies b punkte nurodytiems kiekybiniais ir kokybiniais tikslams pasiekti, atsižvelgiant į pajamas, gaunamas pakartotinai panaudojus produktus, pardavus iš produktų gautas antrines žaliavas ir pirkėjui nepareikalavus grąžinti užstato,
 - tinkamos informacijos atliekų turėtojams teikimo pagal 2 dalį išlaidas,
 - duomenų rinkimo ir ataskaitų teikimo pagal 1 dalies c punktą išlaidas.

Šis punktas netaikomas didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms, nustatytoms pagal Direktyvą 2000/53/EB, 2006/66/EB arba 2012/19/ES;

- b) tais atvejais, kai didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimai vykdomi kolektyviai, būtų moduluojami, kai įmanoma, už kiekvieną produktą arba panašių produktų grupę, konkrečiai atsižvelgiant į jų patvarumą, taisomumą, tinkamumą pakartotinai naudoti ir perdirbamumą, taip pat į tai, ar juose yra pavojingų medžiagų, tokiu būdu laikantis gyvavimo ciklo požiūriu, būtų suderinti su atitinkamų Sąjungos teisės aktų reikalavimais ir, kai esama suderintų kriterijų, būtų jais pagrįsti, kad būtų užtikrintas sklandus vidaus rinkos veikimas; ir
- c) neviršytų išlaidų, būtinų teikiant ekonomiškai efektyvias atliekų tvarkymo paslaugas. Tokios išlaidos skaidriai nustatomos susitariant atitinkamiems subjektams.

Kai tai pagrįsta dėl poreikio užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymą ir didesnės gamintojo atsakomybės sistemos ekonominę perspektyvumą, valstybės narės gali nukrypti nuo a punkte nustatytų finansinės atsakomybės pasidalijimo nuostatų, jeigu:

- i) kai taikomos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, įdiegtos siekiant pagal Sąjungos teisėkūros procedūra priimamus aktus nustatytų atliekų tvarkymo tikslus ir uždavinius, produktų gamintojai padengia bent 80 % būtinų išlaidų;
- ii) produktų gamintojai padengia bent 80 % būtinų išlaidų, kai taikomos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, įdiegtos 2018 m. liepos 4 d. arba vėliau, siekiant tik valstybės narės teisės aktuose nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;
- iii) produktų gamintojai padengia bent 50 % būtinų išlaidų, kai taikomos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, įdiegtos iki 2018 m. liepos 4 d., siekiant tik valstybės narės teisės aktuose nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų,

ir jeigu likusią išlaidų dalį padengia pirminiai atliekų gamintojai arba platintojai.

Šia nukrypti leidžiančia nuostata negalima naudotis siekiant sumažinti išlaidų dalį, kurią produktų gamintojai turi padengti pagal didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, įdiegtas anksčiau nei 2018 m. liepos 4 d.

5. Valstybės narės įdiegia tinkamą stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo sistemą, siekdamas užtikrinti, kad produktų gamintojai ir organizacijos, jų vardu įgyvendinančios didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, įgyvendintų jiems nustatytus didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus, įskaitant nuotolinio pardavimo atvejus, kad būtų tinkamai naudojamos finansinės priemonės ir kad visi su didesnės gamintojo atsakomybės sistemos įgyvendinimu susiję subjektai teiktų patikimus duomenis.

Jei valstybės narės teritorijoje didesnės produktų gamintojo atsakomybės įpareigojimus gamintojų vardu įgyvendina daug organizacijų, ta valstybė narė paskiria bent vieną nuo privačiųjų interesų nepriklausomą instituciją arba įgalioja valdžios instituciją prižiūrėti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimų įgyvendinimą.

Kiekviena valstybė narė leidžia kitose valstybėse narėse įsisteigusiems ir jos teritorijoje produktus rinkai teikiantiems produktų gamintojams paskirti jos teritorijoje įsisteigusį juridinį ar fizinį asmenį įgaliotą atstovu gamintojui taikomų įpareigojimų, susijusių su didesnės gamintojo atsakomybės sistemomis jos teritorijoje, vykdymo tikslais.

Siekdamas stebėti ir tikrinti atitiktį produkto gamintojo įpareigojimams, susijusiems su didesnės gamintojo atsakomybės sistema, valstybės narės gali nustatyti reikalavimus, pvz., registracijos, informacijos ir ataskaitų teikimo reikalavimus, kuriuos turi vykdyti juridinis ar fizinis asmuo, paskirtas įgaliotą atstovu jų teritorijoje.

6. Valstybės narės užtikrina reguliarią dialogą tarp atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, susijusių su didesnės gamintojo atsakomybės sistemų įgyvendinimu, įskaitant gamintojus ir platintojus, privačiuosius ar viešuosius atliekų tvarkymo veiklos vykdytojus, vietos valdžios institucijas, pilietinės visuomenės organizacijas ir, kai taikytina, socialinės ekonomikos subjektus, pakartotinio naudojimo bei taisymo tinklus ir parengimo pakartotiniam naudojimui veiklos vykdytojus.

7. Valstybės narės imasi priemonių, siekdamas užtikrinti, kad didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, įdiegtos anksčiau nei 2018 m. liepos 4 d., šio straipsnio reikalavimus įvykdytų ne vėliau kaip 2023 m. sausio 5 d.

8. Informacijos teikimas visuomenei pagal šį straipsnį nedaro poveikio neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumo išsaugojimui pagal atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus.

(*) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (OL L 197, 2012 7 24, p. 38).“;

10. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Atliekų prevencija

1. Valstybės narės imasi atliekų susidarymo prevencijos priemonių. Tomis priemonėmis bent:

- a) skatinami ir remiami tausios gamybos ir vartojimo modeliai;
- b) skatinama projektuoti, gaminti ir naudoti produktus, kuriems tausiai naudojami išteklių, kurie yra patvarūs (atsižvelgiant, be kita ko, į naudojimo trukmę ir tyčinio suplanuoto nusidėvėjimo nebuvimą), tinkami taisyti, pakartotinai naudoti ir gali būti atnaujinami;
- c) apimami tiksliniai produktai, kuriuose yra svarbiausių žaliavų, siekiant, kad tos medžiagos netaptų atliekomis;
- d) skatinama produktus naudoti pakartotinai ir kurti taisymo ir pakartotinio naudojimo skatinimo sistemas, visų pirma elektros ir elektroninės įrangos, tekstilės, baldų, pakuočių, statybinių medžiagų ir produktų;

- e) kai taikytina ir nedarant poveikio intelektinės nuosavybės teisėms, skatinamas atsarginių dalių, instrukcijų vadovų, techninės informacijos ar kitų priemonių, įrangos ar programinės įrangos, padedančių sutaisyti ir pakartotinai naudoti produktus nepakenkiant jų kokybei ir saugai, prieinamumas;
- f) mažinamas su pramonine gamyba, mineralinių išteklių gavyba, gamyba ir statyba bei griovimu susijusių procesų atliekų kiekis, atsižvelgiant į geriausias turimas technologijas (geriausias prieinamas gamybos būdus);
- g) mažinamas pirminės gamybos, apdorojimo ir apdirbimo, mažmeninės prekybos ir kitokio maisto skirstymo etapuose, taip pat restoranuose, maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose susidarančių maisto atliekų kiekis, siekiant prisidėti prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslo iki 2030 m. 50 % sumažinti vienam pasaulio gyventojui tenkančių maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartotojų lygmenyse ir sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse;
- h) skatinama dovanoti maistą ir kitaip jį perskirstyti žmonėms, pirmenybę teikiant naudojimui žmonėms vartoti, o ne gyvūnų pašarams ar perdirbimui ir ne maisto produktus;
- i) skatinama mažinti pavojingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose, nedarant poveikio Sąjungos lygmeniu nustatytų toms medžiagoms ir produktams taikomų suderintų teisinių reikalavimų taikymui, ir užtikrinama, kad bet koks gaminio tiekėjas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 (*) 3 straipsnio 33 punkte, nuo 2021 m. sausio 5 d. teiktų informaciją Europos cheminių medžiagų agentūrai pagal to reglamento 33 straipsnio 1 dalį;
- j) mažinamas susidarančių atliekų kiekis, ypač tokių atliekų, kurių negalima parengti pakartotiniam naudojimui ar perdirbti;
- k) nustatoma, kurie produktai yra pagrindiniai šiukšlinimo gamtoje ir jūros aplinkoje šaltiniai, ir imamas tinkamų iš tokių produktų susidarančių šiukšlių prevencijos ir mažinimo priemonių; kai valstybės narės nusprendžia įgyvendinti šį įpareigojimą nustatydamos rinkos apribojimus, jos užtikrina, kad tokie apribojimai būtų proporcingi ir nediskriminaciniai;
- l) siekiama nutraukti į jūrą išmetamų šiukšlių susidarymą, siekiant prisidėti prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslo vykdyti visų rūšių jūrų taršos prevenciją ir gerokai sumažinti tokią taršą, ir
- m) rengiamos ir remiamos informacinės kampanijos, kuriomis siekiama didinti informuotumą apie atliekų prevenciją ir šiukšlinimą.

2. Ne vėliau kaip 2020 m. sausio 5 d. Europos cheminių medžiagų agentūra įdiegia duomenis, kurie turi būti jai teikiami pagal 1 dalies i punktą, skirtą duomenų bazę, ir prižiūri ją. Europos cheminių vaistų agentūra suteikia atliekų tvarkymo veiklos vykdytojams prieigą prie tos duomenų bazės. Ji taip pat suteikia prieigą prie tos duomenų bazės vartotojams, kai jie to paprašo.

3. Valstybės narės stebi ir vertina atliekų prevencijos priemonių įgyvendinimą. Tuo tikslu jos nustato tinkamus kiekybinius ir kokybinius rodiklius ir tikslus, visų pirma susijusius su susidarančių atliekų kiekiu.

4. Valstybės narės stebi ir vertina savo pakartotinio naudojimo priemonių įgyvendinimą vertindamos pakartotinį naudojimą bendra metodika, nustatyta 7 dalyje nurodytu įgyvendinimo aktu, pradedant nuo pirmųjų nepertrauktų kalendorinių metų, kurie eina po to įgyvendinimo akto.

5. Valstybės narės stebi ir vertina savo maisto atliekų prevencijos priemonių įgyvendinimą vertindamos maisto atliekų kiekį metodika, nustatyta 8 dalyje nurodytu deleguotuoju aktu, pradedant nuo pirmųjų nepertrauktų kalendorinių metų, kurie eina po deleguotojo akto dienos.

6. Ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. Komisija išnagrinėja valstybių narių pagal 37 straipsnio 3 dalį pateiktus duomenis apie maisto atliekas, siekdama apsvaistyti galimybę nustatyti Sąjungos lygmens maisto atliekų mažinimo kiekybinį tikslą, kurį reikia pasiekti iki 2030 m., remiantis duomenimis, valstybių narių pateiktais pagal bendrą metodiką, nustatytą pagal šio straipsnio 8 dalį. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi rodikliai, skirti bendrai atliekų prevencijos priemonių įgyvendinimo pažangai matuoti, ir ne vėliau kaip 2019 m. kovo 31 d. priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma bendra ataskaitų apie produktų pakartotinį naudojimą metodika. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8. Ne vėliau kaip 2019 m. kovo 31 d. Komisija, remdamasi ES maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platformos veiklos išvadomis, priima pagal 38a straipsnį deleguotąjį aktą, kuriuo papildoma ši direktyva ir nustatoma bendra metodika ir būtiniausi kokybės reikalavimai, siekiant užtikrinti vienodą maisto atliekų kiekio vertinimą.

9. Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija išnagrinėja valstybių narių pagal 37 straipsnio 3 dalį pateiktus duomenis apie pakartotinį naudojimą, siekdama apsvarstyti galimybę įvesti priemones, kuriomis būtų skatinamas pakartotinis produktų naudojimas, be kita ko, galimybę nustatyti kiekybinius tikslus. Komisija taip pat išnagrinėja galimybę įvesti kitas atliekų prevencijos priemones, be kita ko, galimybę nustatyti atliekų kiekio mažinimo tikslus. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

(*) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).“;

11. 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

Atliekų naudojimas

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad atliekos būtų parengiamos pakartotiniam naudojimui, perdirbamos arba kitaip naudojamos pagal 4 ir 13 straipsnius.

2. Prireikus tam, kad būtų laikomasi 1 dalies, ir siekiant palengvinti ar pagerinti parengimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą ir kitokį naudojimą, atliekos turi būti surenkamos atskirai ir nemišomos su kitomis atliekomis ar medžiagomis, turinčiomis kitokias savybes.

3. Valstybės narės gali leisti nukrypti nuo 2 dalies nuostatų, jeigu tenkinama bent viena šių sąlygų:

a) tam tikrų tipų atliekų bendras surinkimas nemažina galimybių jas parengti pakartotiniam naudojimui, perdirbti ar kitaip panaudoti pagal 4 straipsnį ir užtikrina tokių visų tų operacijų rezultatą, kuris yra panašios kokybės palyginti su rezultatu, gaunamu tas atliekas surenkant atskirai;

b) atskiras surinkimas neduoda geriausio aplinkosaugos požiūriu bendro rezultato, atsižvelgiant į bendrą atitinkamų atliekų srautų tvarkymo poveikį aplinkai;

c) atskiras surinkimas techniškai neįmanomas, atsižvelgiant į gerosios atliekų surinkimo praktikos pavyzdžius;

d) atskiras surinkimas lemtų neproporcingas ekonomines sąnaudas, atsižvelgiant į mišrių atliekų surinkimo ir tvarkymo daromo neigiamo poveikio aplinkai ir sveikatai sąnaudas, galimybes gerinti atliekų surinkimo ir apdorojimo efektyvumą, pajamas, gaunamas pardavus antrines žaliavas, principo „teršėjas moka“ ir didesnės gamintojo atsakomybės taikymą.

Valstybės narės reguliariai peržiūri leidžiančias nukrypti pagal šią dalį nuostatas, atsižvelgdamos į gerąją atskiro atliekų surinkimo praktiką ir kitus atliekų tvarkymo pokyčius.

4. Valstybės narės imasi priemonių siekdamos užtikrinti, kad atliekos, surinktos atskirai siekiant jas parengti pakartotiniam naudojimui ir perdirbti pagal 11 straipsnio 1 dalį ir 22 straipsnį, nebūtų deginamos, išskyrus atliekas, kurios susidaro vykdant vėlesnes atskirai surinktų atliekų apdorojimo operacijas ir kurių deginimas duoda geriausią aplinkosaugos požiūriu bendrą rezultatą pagal 4 straipsnį.

5. Prireikus tam, kad būtų laikomasi šio straipsnio 1 dalies, ir siekiant palengvinti ar pagerinti atliekų naudojimą, valstybės narės imasi reikiamų priemonių, taikomų prieš atliekų naudojimą arba jo metu, kad iš pavojingų atliekų būtų atskirtos pavojingos medžiagos, junginiai ir komponentai, siekiant tas atliekas apdoroti pagal 4 ir 13 straipsnius.

6. Ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. valstybės narės pateikia ataskaitą Komisijai dėl šio straipsnio įgyvendinimo, susijusio su komunalinėmis atliekomis ir biologinėmis atliekomis, įskaitant duomenis apie atskiro surinkimo medžiagų ir teritorinę aprėptį ir informaciją apie visas leidžiančias nukrypti pagal 3 dalį nuostatas.“;

12. 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Parengimas pakartotiniam naudojimui ir perdirbimas“;

b) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi priemonių, kad paskatintų rengti atliekas pakartotinai naudoti, visų pirma skatina kurti ir remia parengimo pakartotiniam naudojimui ir taisymo tinklus, sudaro jiems palankesnes sąlygas, kai tai suderinama su tinkamu atliekų tvarkymu, naudotis atliekomis, kurias kaupia surinkimo sistemos arba įrenginiai ir kurios skirtos parengti pakartotiniam naudojimui, bet kurių neketinama parengti pakartotiniam naudojimui toje pačioje sistemoje arba tuose įrenginiuose, ir skatina taikyti ekonomines priemones, viešųjų pirkimų kriterijus, kiekybinius tikslus ar kitas priemones.

Valstybės narės imasi priemonių, kad paskatintų kokybišką perdirbimą, ir šiuo tikslu pagal 10 straipsnio 2 ir 3 dalis įveda atskiro atliekų surinkimo sistemą.

Laikantis 10 straipsnio 2 ir 3 dalių, valstybės narės atskiro surinkimo sistemą įveda bent popieriui, metalui, plastikui ir stiklui, o nuo 2025 m. sausio 1 d. ir tekstilės gaminiams.

Valstybės narės imasi priemonių, kad paskatintų rūšiuojamąjį griovimą, siekdamos, kad būtų galima atskirti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas, sudaryti palankesnes sąlygas, kai atskiriamos atrinktos medžiagos, pakartotiniam naudojimui ir kokybiškam perdirbimui ir užtikrinti, kad būtų įvestos statybos ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemos bent: medienai, mineralinėms frakcijoms (betonui, plytoms, plytelėms ir keramikai, akmeniui), metalui, stiklui, plastikui ir gipsui.“;

c) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įžanginė dalis pakeičiama taip:

„2. Siekdamos įgyvendinti šios direktyvos tikslus ir pereiti prie Europos žiedinės ekonomikos, kurioje labai efektyviai naudojami išteklių, valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kuriomis siekiama šių tikslų“;

ii) papildoma šiais punktais:

„c) iki 2025 m. padidinti pakartotiniam naudojimui parengiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 55 % atliekų (pagal svorį);

d) iki 2030 m. padidinti pakartotiniam naudojimui parengiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 60 % atliekų (pagal svorį);

e) iki 2035 m. padidinti pakartotiniam naudojimui parengiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų bent 65 % atliekų (pagal svorį)“;

d) 3, 4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:

„3. Valstybė narė gali pratęsti 2 dalies c, d ir e punktuose nurodytų tikslų įgyvendinimo terminus ne daugiau kaip penkeriais metais, jei ta valstybė narė:

a) pagal EBPO ir Eurostato bendrą klausimyną pateiktais duomenimis, 2013 m. parengė pakartotiniam naudojimui ir perdirbo mažiau kaip 20 % arba sąvartynuose pašalino daugiau kaip 60 % savo komunalinių atliekų; ir

b) ne vėliau kaip likus 24 mėnesiams iki 2 dalies c, d arba e punkte nustatyto termino praneša Komisijai apie savo ketinimą pratęsti atitinkamą terminą ir pateikia įgyvendinimo planą pagal IVb priedą.

4. Komisija per tris mėnesius nuo įgyvendinimo plano gavimo dienos gali paprašyti valstybės narės persvarstyti pagal 3 dalies b punktą pateiktą įgyvendinimo planą, jei ji mano, kad planas neatitinka IVb priede nustatytų reikalavimų. Atitinkama valstybė narė persvarstytą planą pateikia per tris mėnesius nuo Komisijos prašymo gavimo dienos.

5. Jeigu pagal 3 dalį tikslų įgyvendinimo terminas pratęsiamas, atitinkama valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad padidintų pakartotiniam naudojimui parengiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį tiek, kad jos sudarytų:

a) bent 50 % atliekų nuo 2025 m., jeigu pratęsiamas 2 dalies c punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo terminas;

b) bent 55 % atliekų nuo 2030 m., jeigu pratęsiamas 2 dalies d punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo terminas;

c) bent 60 % atliekų nuo 2035 m., jeigu pratęsiamas 2 dalies e punkte nurodyto tikslo įgyvendinimo terminas.“;

e) papildoma šiomis dalimis:

„6. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija apsvaisto galimybes nustatyti statybos ir griovimo atliekų ir konkrečių jų medžiagų frakcijų, tekstilės atliekų, komercinės veiklos atliekų, nepavojingų pramoninių atliekų ir kitų atliekų srautų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslus, taip pat komunalinių biologinių atliekų parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslus. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

7. Ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri 2 dalies e punkte nustatytą tikslą. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Komisija įvertina konegeracijos technologiją, kurią taikant galima įtraukti mineralines medžiagas į bendro komunalinių atliekų deginimo procesą. Jeigu atliekant šią peržiūrą nustatoma, kad esama patikimos metodikos, Komisija apsvaisto galimybę tokias mineralines medžiagas įtraukti apskaičiuojant, kokiu mastu pasiekti perdirbimo tikslai.“;

13. įterpiami šie straipsniai:

„11a straipsnis

Tikslų įgyvendinimo pažangos skaičiavimo taisyklės

„1. Skaičiuojant, ar 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose bei 11 straipsnio 3 dalyje nustatyti tikslai pasiekti:

- a) valstybės narės apskaičiuoja per atitinkamus kalendorinius metus susidariusių ir parengtų pakartotiniam naudojimui arba perdirbtų komunalinių atliekų svorį;
- b) pakartotiniam naudojimui parengtų komunalinių atliekų svoris apskaičiuojamas kaip produktų ir produktų komponentų, tapusių komunalinėmis atliekomis ir reikiamai patikrintų, išvalytų ar pataisytų, kad juos būtų galima pakartotinai naudoti be jokio tolesnio rūšiavimo ar apdirbimo, svoris;
- c) perdirbtų komunalinių atliekų svoris apskaičiuojamas kaip atliekų, reikiamai patikrintų, išrūšiuotų ir kitaip apdorotų siekiant atskirti atliekų medžiagas, kurios toliau nebus apdirbamos, ir užtikrinti kokybišką perdirbimą, patekusių į perdirbimo operaciją, per kurią atliekų medžiagos faktiškai perdirbamos į produktus, žaliavas ar medžiagas, svoris.

2. Taikant 1 dalies c punktą, perdirbtų komunalinių atliekų svoris matuojamas tada, kai atliekos patenka į perdirbimo operaciją.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, perdirbtų komunalinių atliekų svoris gali būti matuojamas kaip bet kokios rūšiavimo operacijos išeigos svoris, jeigu:

- a) tokios išrūšiuotos atliekos bus toliau perdirbamos;
- b) per tolesnes operacijas prieš perdirbimo operaciją atskirtų ir toliau neperdirbamų medžiagų svoris neįskaičiuojamas į atliekų, kurios ataskaitose nurodomos kaip perdirbtos, svorį.

3. Valstybės narės įveda veiksmingą kokybės kontrolės ir komunalinių atliekų atsekamumo sistemą siekdamos užtikrinti, kad būtų įvykdytos šio straipsnio 1 dalies c punkte ir 2 dalyje nustatytos sąlygos. Siekiant užtikrinti surinktų duomenų apie perdirbtas atliekas patikimumą ir tikslumą, sistemą gali sudaryti elektroniniai registrai, įdiegti pagal 35 straipsnio 4 dalį, išrūšiuotų atliekų kokybės reikalavimų techninės specifikacijos, arba vidutiniai išrūšiuotų atliekų nuostolio koeficientai, atitinkamai taikomi įvairių rūšių atliekomis ir atliekų tvarkymo būdams. Vidutiniai nuostolio koeficientai taikomi tik tais atvejais, kai negalima kitais būdais gauti patikimų duomenų, ir apskaičiuojami pagal apskaičiavimo taisykles, nustatytas pagal šio straipsnio 10 dalį priimtame deleguotajame akte.

4. Siekiant apskaičiuoti, ar buvo pasiekti 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose ir 11 straipsnio 3 dalyje nustatyti tikslai, biologiškai skaidžių atliekų, kurios patenka į aerobinio ar anaerobinio apdorojimo įrenginį, kiekis gali būti laikomas perdirbtų atliekų kiekiu, jeigu po apdorojimo gaunamas kompostas, degazuotasis raugas ar kita produkcija, kurios perdirbto turinio kiekis panašus į atliekų, patekusių į įrenginį, kiekį, ir jie po to naudojami kaip perdirbti produktai, žaliavos ar medžiagos. Jeigu apdorojimo operacijos produkcija naudojama žemei, valstybės narės jas gali laikyti perdirbtomis atliekomis tik tada, jeigu tuo apdorojimu pagerinamas žemės ūkis ar ekologinės reikmės.

Nuo 2027 m. sausio 1 d. valstybės narės biologines komunalines atliekas, patekusias į aerobinio ar anaerobinio apdorojimo operaciją, gali laikyti perdirbtomis atliekomis tik tada, jeigu jos pagal 22 straipsnį surinktos atskirai arba atskiriamos jų susidarymo vietoje.

5. Siekiant apskaičiuoti, ar pasiekti 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose ir 11 straipsnio 3 dalyje nustatyti tikslai, atliekų medžiagų, kurios po parengimo operacijos, atliekamos prieš perdirbimą, nebelaikomos atliekomis, kiekis gali būti įskaičiuojamas į perdirbtų medžiagų kiekį, jeigu tokios medžiagos skirtos tolesniam perdirbimui ir produktus, žaliavas ar medžiagas ir yra tinkamos naudoti pagal savo pirminę paskirtį arba kitais tikslais. Tačiau tų atliekoms nebelaikomų medžiagų, kurios bus naudojamos kaip kuras arba kita energijos gamybos žaliava, bus deginamos, naudojamos užpildymui arba šalinamos sąvartyne, negalima įtraukti vertinant, ar pasiekti perdirbimo tikslai.

6. Skaičiuodamos, ar 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose ir 11 straipsnio 3 dalyje nustatyti tikslai yra pasiekti, valstybės narės gali įskaičiuoti perdirbtų metalų, atskirtų sudeginus komunalines atliekas, kiekį, jei perdirbti metalai atitinka tam tikrus kokybės kriterijus, nustatytus pagal šio straipsnio 9 dalį priimtame įgyvendinimo akte.

7. Atliekas, kurios išsiunčiamos į kitą valstybę narę, kad joje būtų parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbtos ar naudojamos užpildymui, apskaičiuojant, koku mastu pasiekti 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti tikslai, gali įtraukti tik ta valstybė narė, kurioje tos atliekos surinktos.

8. Atliekų, kurios eksportuojamos iš Sąjungos, kad būtų parengtos pakartotiniam naudojimui arba perdirbtos, kiekį tas atliekas surinkusi valstybė narė gali įtraukti apskaičiuojant, koku mastu pasiekti šios direktyvos 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti tikslai, tik jei laikomasi šio straipsnio 3 dalies reikalavimų ir jei pagal Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 eksportuotojas gali įrodyti, kad atliekų siunta atitinka to reglamento reikalavimus ir kad tos atliekos už Sąjungos ribų buvo tvarkomos laikantis reikalavimų, kurie yra iš esmės lygiaverčiai atitinkamuose Sąjungos aplinkos teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.

9. Ne vėliau kaip 2019 m. kovo 31 d., siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio taikymo sąlygas, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos duomenų apskaičiavimo, patikrinimo ir pateikimo taisyklės, visų pirma:

- a) bendra metalų, perdirbtų pagal 6 dalį, svorio apskaičiavimo metodika, įskaitant perdirbtų metalų kokybės kriterijus, ir
- b) nuostatos dėl susidarymo vietoje atskiriamų ir perdirbamų biologinių atliekų.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10. Ne vėliau kaip 2019 m. kovo 31 d. Komisija pagal 38a straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildoma ši direktyva ir nustatomos medžiagų, atskirtų po rūšiavimo operacijos ir toliau neperdirbamų, svorio duomenų apskaičiavimo, patikrinimo ir pateikimo taisyklės, grindžiamos vidutiniais nuostolio koeficientais, taikomais išrūšiuotoms atliekoms.“;

11b straipsnis

Ankstyvojo perspėjimo ataskaita

1. Bendradarbiaudama su Europos aplinkos agentūra, Komisija parengia 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose ir 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangos ataskaitą ne vėliau kaip likus trejiems metams iki tose nuostatose nustatytų terminų.

2. 1 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama ši informacija:

- a) įvertinimas, koku mastu kiekviena valstybė narė yra pasiekusi tikslus;
- b) valstybių narių, kuriose yra rizikos nepasiekti šių tikslų per atitinkamus terminus, sąrašas, prie kurio pridedamos atitinkamos rekomendacijos toms valstybėms narėms;
- c) gerosios praktikos, kuri taikoma visoje Sąjungoje ir kuria remiantis būtų galima sėkmingai siekti tikslų, pavyzdžiai.“;

14. 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

Šalinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atliekos nenaudojamos taip, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalyje, joms būtų taikoma saugaus šalinimo operacija, atitinkanti 13 straipsnio nuostatas dėl žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos.

2. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija atlieka I priede išvardytų šalinimo operacijų įvertinimą, visų pirma atsižvelgdama į 13 straipsnį, ir pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šalinimo operacijų reglamentavimo, įskaitant galimus apribojimus, ir galimybės nustatyti šalinamų kiekių mažinimo tikslą, siekiant užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos laikantis patikimų aplinkosaugos metodų.“;

15. 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Išlaidos

1. Pagal principą „teršėjas moka“ atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas reikiamai infrastruktūrai ir jos veiklai, padengia pirminis atliekų gamintojas arba esami ar ankstesni atliekų turėtojai.

2. Nedarant poveikio 8 ir 8a straipsnių taikymui, valstybės narės gali nuspręsti, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi iš dalies arba visiškai padengti produkto, iš kurio susidarė atliekos, gamintojas ir kad tokio produkto platintojai gali drauge padengti tas išlaidas.“;

16. 18 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Tais atvejais, kai pavojingos atliekos buvo neteisėtai sumaišytos pažeidžiant šį straipsnį, valstybės narės, nedarant poveikio 36 straipsnio taikymui, užtikrina, kad atliekos būtų atskiriamos, kai tai techniškai įmanoma ir būtina siekiant laikytis 13 straipsnio nuostatų.

Jei nereikalaujama atskirti atliekas pagal šios dalies pirmą pastraipą, valstybės narės užtikrinta, kad mišrios atliekos būtų tvarkomos įrenginyje, kuriam gautas leidimas pagal 23 straipsnį tvarkyti tokį mišinį.“;

17. 20 straipsnis pakeičiamas taip:

„20 straipsnis

Namų ūkių pagamintos pavojingos atliekos

1. Iki 2025 m. sausio 1 d. valstybės narės įveda atskiro namų ūkiuose susidarancių pavojingų atliekų frakcijų surinkimo sistemą siekdamas užtikrinti, kad pavojingos atliekos būtų tvarkomos laikantis 4 ir 13 straipsnių ir jomis nebūtų užteršti kiti komunalinių atliekų srautai.

2. 17, 18, 19 ir 35 straipsniai netaikomi namų ūkių pagamintoms mišrioms atliekoms.

3. 19 ir 35 straipsniai netaikomi namų ūkių pagamintų pavojingų atliekų atskiroms frakcijoms tol, kol jas priima surinkimą, šalinimą arba naudojimą vykdanči įstaiga ar įmonė, kuri gavo leidimą ar buvo įregistruota pagal 23 ar 26 straipsnį.

4. Ne vėliau kaip 2020 m. sausio 5 d. Komisija parengia gaires, kad padėtų ir sudarytų palankesnes sąlygas valstybėms narėms užtikrinti atskirą pavojingų atliekų iš namų ūkių frakcijų surinkimą.“;

18. 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) alyvų atliekos surenkamos atskirai, nebent atskiras surinkimas yra techniškai neįmanomas, atsižvelgiant į gerosios praktikos pavyzdžius;

b) apdorojant alyvų atliekas pirmenybė teikiama regeneravimui arba kitoms perdirbimo operacijoms, kurios, palyginti su regeneravimu, duoda lygiavertį arba geresnį aplinkosaugos požiūriu bendrą rezultatą, laikantis 4 ir 13 straipsnių nuostatų;

c) skirtingų savybių alyvų atliekos nemišomos ir alyvų atliekos nemišomos su kitų rūšių atliekomis ar medžiagomis, jeigu toks maišymas trukdo jų regeneravimui arba kitai perdirbimo operacijai, kuri, palyginti su regeneravimu, duoda lygiavertį arba geresnį aplinkosaugos požiūriu bendrą rezultatą.“;

b) papildomas šia dalimi:

„4. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija išnagrinėja valstybių narių pagal 37 straipsnio 4 dalį pateiktus duomenis apie alyvų atliekas, siekdama išnagrinėti galimybes patvirtinti alyvų atliekų tvarkymo priemones, įskaitant kiekybinius alyvų atliekų regeneravimo tikslus ir kitas priemones, kuriomis būtų siekiama skatinti alyvų atliekų regeneravimą. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.“;

19. 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

Biologinės atliekos

1. Valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d., laikantis 10 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų, biologinės atliekos būtų arba atskiriamos ir perdirbamos jų susidarymo vietoje, arba surenkamos atskirai ir nemaišomos su kitų tipų atliekomis.

Valstybės narės gali leisti drauge su biologinėmis atliekomis surinkti panašių biologinio skaidumo ir kompostavimo savybių turinčias atliekas, atitinkančias taikytinus Europos standartus ir bet kokius lygiaverčius nacionalinius standartus, taikomus pakuotėms, kurių atliekas galima panaudoti dėl jų biologinio skaidumo ir kompostavimo galimybių.

2. Valstybės narės imasi priemonių pagal 4 ir 13 straipsnius siekdamos:

a) skatinti perdirbti, įskaitant kompostavimą ir skaidymą, biologines atliekas tokiais būdais, kurie atitinka aukšto lygio aplinkos apsaugą ir užtikrina produkciją, atitinkančią tam tikrus aukštos kokybės standartus,

b) skatinti kompostavimą namų sąlygomis ir

c) skatinti naudoti iš biologinių atliekų pagamintas medžiagas.

3. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. Komisija paprašo Europos standartizacijos organizacijų parengti Europos standartus, taikomus į organinio perdirbimo procesų įrenginius patenkančioms biologinėms atliekoms, kompostui ir degazuotajam raugui, remiantis turimais geriausios praktikos pavyzdžiais.“;

20. 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija pagal 38a straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva ir nustatomi būtinieji techniniai standartai, taikomi apdorojimo, įskaitant atliekų rūšiavimą ir perdirbimą, veiklai, kuriai reikia gauti leidimą pagal 23 straipsnį, jei esama įrodymų, kad tokie būtinieji standartai būtų naudingi žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos požiūriu.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Komisija pagal 38a straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva ir nustatomi būtinieji standartai, taikomi veiklai, kurią reikia įregistruoti pagal 26 straipsnio a ir b punktus, jei esama įrodymų, kad tokie būtinieji standartai būtų naudingi žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos požiūriu ar siekiant išvengti vidaus rinkos sutrikdymo.“;

21. 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) esami pagrindiniai šalinimo ir naudojimo įrenginiai, įskaitant visas specialias priemones, skirtas alyvų atliekoms, pavojingoms atliekoms, atliekoms, kuriose yra daug svarbiausių žaliavų, ar atliekų srautams, kuriems taikomi specialūs Sąjungos teisės aktai;

c) esamų atliekų įrenginių uždarymo ir papildomos atliekų įrenginių infrastruktūros pagal 16 straipsnį poreikio vertinimas.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliktas investicijų ir kitų finansinių priemonių, įskaitant finansavimą vietos valdžios institucijoms, reikalingų siekiant patenkinti pagal c punktą nustatytus poreikius, įvertinimas. Šis įvertinimas įtraukiamas į atitinkamus atliekų tvarkymo planus ar kitus strateginius dokumentus, apimančius visą atitinkamos valstybės narės teritoriją.“;

ii) įterpiami šie punktai:

- „ca) informacija apie priemones, kuriomis siekiama Direktyvos 1999/31/EB 5 straipsnio 3a dalyje ar kituose strateginiuose dokumentuose, apimančiuose visą atitinkamos valstybės narės teritoriją, nurodytų tikslų;
- cb) esamų atliekų surinkimo sistemų, įskaitant medžiagų ir teritorinę atskiro surinkimo aprėptį ir jo veikimo gerinimo priemones, bet kokių nukrypti leidžiančių nuostatų, priimtų pagal 10 straipsnio 3 dalį, ir naujų surinkimo sistemų poreikio vertinimas.“;

iii) papildomas šiais punktais:

- „f) kovos su visų rūšių šiukšlinimu, jo prevencijos ir visų rūšių šiukšlių valymo priemonės;
- g) atitinkami kiekybiniai ar kokybiniai rodikliai ir tikslai, įskaitant susidarančių komunalinių atliekų kiekį ir jų apdorojimą, taip pat pašalinamų arba energijai gauti panaudojamų komunalinių atliekų kiekį.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Atliekų tvarkymo planai turi atitikti Direktyvos 94/62/EB 14 straipsnyje nustatytus atliekų planavimo reikalavimus, šios direktyvos 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus tikslus, Direktyvos 1999/31/EB 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir, siekiant užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB (*) 13 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB (**) 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

(*) 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

(**) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).“;

22. 29 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės parengia atliekų prevencijos programas, kuriose pagal 1 ir 4 straipsnius išdėstomos bent atliekų prevencijos priemonės, nurodytos 9 straipsnio 1 dalyje.

Tokios programos įtraukiamos į pagal 28 straipsnį reikalaujamus atliekų tvarkymo planus ar prireikus į kitas aplinkos politikos programas arba vykdomos kaip atskiros programos. Jei bet kuri tokia programa įtraukiama į atliekų tvarkymo planą ar į tas kitas programas, turi būti aiškiai nurodomi atliekų prevencijos tikslai ir priemonės.“;

b) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„2. Kai tinkama, rengdamos tokias programas valstybės narės apibūdina, kaip IVa priede išvardytos priemonės prisideda prie atliekų prevencijos, ir įvertina IV priede nurodytų priemonių pavyzdžių ar kitų atitinkamų priemonių naudingumą. Programose taip pat aprašomos esamos atliekų prevencijos priemonės ir tai, kaip jos prisideda prie atliekų prevencijos.“;

c) įterpiama ši dalis:

„2a. Valstybės narės patvirtina specialias maisto atliekų prevencijos programas, įtraukiamas į atliekų prevencijos programas.“;

d) 3 ir 4 dalys išbraukiamos;

23. 30 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Europos aplinkos agentūra kas dveji metai skelbia ataskaitą, į kurią įtraukiama pažangos, padarytos sukuriant ir įgyvendinant atliekų prevencijos programas, apžvalga, įskaitant pažangos, susijusios su kiekvienos valstybės narės ir visos Sąjungos atliekų susidarymo prevencija, vertinimą ir pažangos, padarytos atliekų susidarymo atsiejimo nuo ekonomikos augimo ir perėjimo prie žiedinės ekonomikos srityje, vertinimą.“;

24. 33 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma forma, kuria teikiama informacija apie atliekų tvarkymo planų ir atliekų prevencijos programų priėmimą ir esminius pakeitimus. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.“;

25. 35 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. 23 straipsnio 1 dalyje nurodytos įstaigos ir įmonės, pavojingų atliekų gamintojai ir įstaigos bei įmonės, kurių profesinė veikla yra pavojingų atliekų surinkimas ar vežimas, ar veikiančios kaip prekiautojai jomis ir tarpininkai, chronologine tvarka registruoja:

a) tų atliekų kieki, pobūdį, kilmę, po jų parengimo pakartotiniam naudojimui, perdirbimo arba kitų panaudojimo operacijų gautų produktų ir medžiagų kieki ir

b) atitinkamais atvejais – tų atliekų paskirties vietą, surinkimo periodiškumą, joms pervežti naudojamą transporto rūšį ir numatytą apdorojimo metodą.

Per elektroninį registrą arba registrus, kurie bus sukurti pagal šio straipsnio 4 dalį, jie tuos duomenis perduoda kompetentingoms institucijoms.“;

b) papildomas šiomis dalimis:

„4. Valstybės narės sukuria visą jų geografinę teritoriją apimančią elektroninį registrą arba koordinuojamus registrus, skirtus 1 dalyje nurodytiems duomenims apie pavojingas atliekas registruoti. Valstybės narės gali sukurti tokius registrus ir kitiems atliekų srautams, ypač tiems, kuriems nustatyti tikslai Sąjungos teisėkūros procedūra priimamuose aktuose. Valstybės narės naudoja duomenis apie atliekas, kuriuos pateikia pramonės veiklos vykdytojai naudodamiesi Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registru, sukurtu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 166/2006 (*).

5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos būtinosios šių registrų naudojimo sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

(*) 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).“;

26. 36 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad uždraustų palikti ar išversti atliekas arba nekontroliuojamai jas šalinti, be kita ko, šiukšlinti.“;

27. 37 straipsnis pakeičiamas taip:

„37 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės Komisijai teikia kiekvienų kalendorinių metų duomenis apie 11 straipsnio 2 dalies a–e punktų ir 11 straipsnio 3 dalies nuostatų įgyvendinimą.

Duomenis jos pateikia elektroniniu būdu per 18 mėnesių nuo ataskaitinių metų, kurių duomenys renkami, pabaigos. Duomenys teikiami Komisijos pagal šio straipsnio 7 dalį nustatyta forma.

Pirmasis ataskaitinis laikotarpis prasideda pirmaisiais nepertraukiamais kalendoriniais metais, einančiais po įgyvendinimo akto, kuriuo nustatoma ataskaitų teikimo forma pagal šio straipsnio 7 dalį, priėmimo dienos.

2. Siekdamas, kad būtų galima patikrinti atitiktį 11 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatai, valstybės narės teikia užpildymo ir kitose operacijose medžiagoms gauti panaudotų atliekų kiekio duomenis atskirai nuo pakartotiniam naudojimui parengtų arba perdirbtų atliekų kiekio duomenų. Valstybės narės atliekų apdorojimą, kad jos taptų medžiagomis, kurios bus naudojamos užpildymo operacijose, į ataskaitas įtraukia kaip užpildymą.

Siekdamos, kad būtų galima patikrinti atitiktį 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktų ir 11 straipsnio 3 dalies nuostatomis, valstybės narės teikia pakartotiniam naudojimui parengtų atliekų kiekio duomenis atskirai nuo perdirbtų atliekų kiekio duomenų.

3. Valstybės narės kasmet Komisijai teikia 9 straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatų įgyvendinimo duomenis.

Duomenis jos pateikia elektroniniu būdu per 18 mėnesių nuo ataskaitinių metų, kurių duomenys renkami, pabaigos. Duomenys teikiami Komisijos pagal šio straipsnio 7 dalį nustatyta forma.

Pirmasis ataskaitinis laikotarpis prasideda pirmaisiais nepertraukiamais kalendoriniais metais, einančiais po įgyvendinimo akto, kuriuo nustatoma ataskaitų teikimo forma pagal šio straipsnio 7 dalį, priėmimo dienos.

4. Valstybės narės pateikia Komisijai kiekvienų kalendorinių metų duomenis apie rinkai pateiktas mineralines ar sintetines alyvas ir pramonines alyvas, taip pat apie atskirai surinktas ir apdorotas alyvų atliekas.

Duomenis jos pateikia elektroniniu būdu per 18 mėnesių nuo ataskaitinių metų, kurių duomenys renkami, pabaigos. Duomenys teikiami Komisijos pagal 7 dalį nustatyta forma.

Pirmasis ataskaitinis laikotarpis prasideda pirmaisiais nepertraukiamais kalendoriniais metais, einančiais po įgyvendinimo akto, kuriuo nustatoma ataskaitų teikimo forma pagal šio straipsnio 7 dalį, priėmimo dienos.

5. Prie duomenų, kuriuos valstybė narė teikia pagal šį straipsnį, pridedama kokybės patikros ataskaita ir ataskaita apie priemones, kurių imtasi pagal 11a straipsnio 3 ir 8 dalis, įskaitant išsamią informaciją apie vidutinius nuostolio koeficientus, kai taikytina. Ta informacija teikiama Komisijos pagal šio straipsnio 7 dalį nustatyta ataskaitų teikimo forma.

6. Komisija peržiūri pagal šį straipsnį pateiktus duomenis ir paskelbia peržiūros rezultatų ataskaitą. Ataskaitoje įvertinamas duomenų rinkimo organizavimas, duomenų šaltiniai ir valstybių narių naudota metodika, taip pat duomenų išsamumas, patikimumas, nuoseklumas ir jų pateikimo terminų laikymasis. Toje ataskaitoje gali būti teikiamos konkrečios tobulinimo rekomendacijos. Ataskaita rengiama po to, kai valstybės narės pirmą kartą pateikia duomenis, o vėliau – kas ketverius metus.

7. Ne vėliau kaip 2019 m. kovo 31 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma, kokia forma turi būti teikiami duomenys, nurodyti šio straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalyse. Teikdamos ataskaitas apie tai, kaip įgyvendinami 11 straipsnio 2 dalies a ir b punktai, valstybės narės informaciją pateikia formomis, nustatytomis 2012 m. balandžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime, kuriuo nustatomas klausimynas valstybių narių ataskaitoms dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų įgyvendinimo. Siekiant, kad būtų teikiamos ataskaitos apie maisto atliekas, ir nustatant ataskaitų teikimo formą, atsižvelgiama į pagal 9 straipsnio 8 dalį parengtas metodikas. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.“

28. 38 straipsnis pakeičiamas taip:

„38 straipsnis

Informacijos mainai ir dalijimasis geriausios praktikos pavyzdžiais, aiškinimas ir pritaikymas prie technikos pažangos

1. Komisija rengia reguliarius valstybių narių informacijos mainus ir dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, atitinkamais atvejais įtraukiant regioninės ir vietos valdžios institucijas, susijusiais su praktiniu šios direktyvos reikalavimų įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu, be kita ko:

a) 11a straipsnyje nustatytų apskaičiavimo taisyklių taikymu ir komunalinių atliekų srautų atsekamumo, pradedant rūšiavimo ir baigiant perdirbimo etapu, priemonių ir sistemų kūrimu;

b) tinkamu valdymu, vykdymo užtikrinimu, tarpvalstybiniu bendradarbiavimu;

c) atliekų tvarkymo inovacijomis;

d) nacionaliniais šalutinių produktų ir atliekomis nebelaikomų medžiagų kriterijais, kaip nurodyta 5 straipsnio 3 dalyje ir 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse, kurių informacijos teikimą palengvina Sąjungos lygmens elektroninis registras, kurį turi sukurti Komisija;

- e) ekonominėmis priemonėmis ir kitomis priemonėmis, taikomomis pagal 4 straipsnio 3 dalį, siekiant paskatinti tame straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangą;
- f) priemonėmis, nurodytomis 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse;
- g) prevencija ir sistemų, skatinančių pakartotinio naudojimo veiklą ir naudojimo trukmės ilginimą, diegimu;
- h) atskiro surinkimo įpareigojimų įgyvendinimu;
- i) priemonėmis ir paskatomis, kurias taikant siekiama 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktuose nustatytų tikslų.

Komisija viešai skelbia informacijos mainų ir dalijimosi gerosios praktikos pavyzdžiais rezultatus.

2. Komisija gali parengti gaires, nustatančias, kaip aiškinti šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus, įskaitant atliekų, prevencijos, pakartotinio naudojimo, parengimo pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimo, perdirbimo ir šalinimo apibrėžtis, ir kaip taikyti 11a straipsnyje nurodytas apskaičiavimo taisykles.

Komisija parengia gaires dėl komunalinių atliekų ir užpildymo apibrėžčių.

Komisijai pagal 38a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, iš dalies keičiančiais šią direktyvą, kuriais nurodoma, kaip taikyti II priedo R1 punkte nurodytą deginimo įrenginių klasės nustatymo formulę. Gali būti atsižvelgiama į vietos klimato sąlygas, tokias kaip didelis šaltis ir šildymo poreikis, jei jos daro poveikį energijos, kuri techniškai gali būti panaudota arba pagaminta elektros energijos, šildymo, aušinimo ar apdirbimo garo forma, kiekiui. Taip pat gali būti atsižvelgiama į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnio trečioje pastraipoje pripažintų atokiausių regionų ir į 1985 m. Stojimo akto 25 straipsnyje minimų teritorijų vietos sąlygas.

3. Komisijai pagal 38a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami IV ir V priedai atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą.“;

29. įterpiamas šis straipsnis:

„38a straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 7 straipsnio 1 dalyje, 9 straipsnio 8 dalyje, 11a straipsnio 10 dalyje, 27 straipsnio 1 ir 4 dalyse, 38 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2018 m. liepos 4 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 1 dalyje, 9 straipsnio 8 dalyje, 11a straipsnio 10 dalyje, 27 straipsnio 1 ir 4 dalyse, 38 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais (*).
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 7 straipsnio 1 dalį, 9 straipsnio 8 dalį, 11a straipsnio 10 dalį, 27 straipsnio 1 ir 4 dalis, 38 straipsnio 2 ir 3 dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasi- baigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

(*): OL L 123, 2016 5 12, p. 1.“;

30. 39 straipsnis pakeičiamas taip:

„39 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 (*).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

(*) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

31. II priedo R 3, R 4 ir R 5 operacijų formuluotės pakeičiamos taip:

„R 3 Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio transformavimo procesus) (**)

R 4 Metalų ir metalų junginių perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (***)

R 5 Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (****)

(**) Apima parengimą pakartotiniam naudojimui, dujinimą ir pirolizę, kai komponentai naudojami kaip cheminės medžiagos, ir organinių medžiagų panaudojimą užpildymui.

(***) Apima parengimą pakartotiniam naudojimui.

(****) Apima parengimą pakartotiniam naudojimui, neorganinių statybos medžiagų perdirbimą, neorganinių medžiagų panaudojimą užpildymui ir dirvožemio valymą, per kurį gaunamas dirvožemis, kurį galima naudoti.“;

32. Šios direktyvos priede pateiktas tekstas įterpiamas kaip IVa ir IVb priedai.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos ne vėliau kaip nuo 2020 m. liepos 5 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių priemonių tekstus. Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2018 m. gegužės 30 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkė

L. PAVLOVA

PRIEDAS

Įterpiami šie priedai:

„IVa PRIEDAS

EKONOMINIŲ IR KITŲ PRIEMONIŲ, KURIOMIS SKATINAMA TAIKYTI ATLIEKŲ HIERARCHIJĄ, NURODYTĄ 4 STRAIPSNIO 3 DALYJE, PAVYZDŽIAI ⁽¹⁾

1. Šalinimo sąvartyne ir atliekų deginimo mokesčiai ir apribojimai, skatinantys atliekų prevenciją ir perdirbimą, sykiu užtikrinant, kad šalinimas sąvartyne būtų mažiausiai pageidaujama atliekų tvarkymo galimybė.
2. Susimokėjimo už išmetamą kiekį sistemos, kurias taikant atliekų gamintojai apmokestinami pagal faktinį susidariusių atliekų kiekį ir teikiamos paskatos atliekų susidarymo vietoje atskirti perdirbamas atliekas ir mažinti mišrių atliekų kiekį.
3. Fiskalinės paskatos dovanoti produktus, ypač maistą.
4. Didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, taikomos įvairioms atliekų rūšims, ir priemonės, siekiant gerinti jų efektyvumą, ekonomiškumą ir valdymą.
5. Užstato grąžinimo sistemos ir kitos priemonės, siekiant skatinti efektyvų panaudotų produktų ir medžiagų surinkimą.
6. Patikimas investicijų į atliekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant investicijas iš Sąjungos fondų, planavimas.
7. Darnus viešasis pirkimas, siekiant skatinti geresnį atliekų tvarkymą ir perdirbtų produktų ar medžiagų naudojimą.
8. Laipsniškas atliekų hierarchijos nuostatų neatitinkančių subsidijų panaikinimas.
9. Fiskalinių ar kitų priemonių panaudojimas, siekiant skatinti naudoti parengtus pakartotiniam naudojimui ar perdirbtus produktus ir medžiagas.
10. Parama pažangių perdirbimo technologijų ir perdarymo moksliniams tyrimams ir inovacijoms.
11. Geriausios turimos atliekų apdorojimo technologijos naudojimas.
12. Ekonominės paskatos regioninės ir vietos valdžios institucijoms, visų pirma siekiant skatinti atliekų prevenciją ir intensyviau taikyti atskiro surinkimo sistemas, sykiu vengiant paramos šalinimui sąvartynuose ir deginimui.
13. Visuomenės informuotumo didinimo kampanijos, ypač informavimas apie atskirą surinkimą, atliekų prevenciją ir šiukšlių kiekio mažinimą, ir šių temų integravimas į švietimo ir mokymo programas.
14. Visų kompetentingų institucijų, susijusių su atliekų tvarkymu, veiklos koordinavimo sistemos, įskaitant elektronines priemones.
15. Visų atliekų tvarkymo suinteresuotųjų subjektų nuolatinio dialogo ir bendradarbiavimo skatinimas ir paskatos sudaryti savanoriškus susitarimus, taip pat įmonių skatinimas teikti ataskaitas apie atliekas.

IVb PRIEDAS

PAGAL 11 STRAIPSNIO 3 DALĮ PATEIKIAMAS ĮGYVENDINIMO PLANAS

Pagal 11 straipsnio 3 dalį pateikiamame įgyvendinimo plane pateikiama:

1. buvusių, esamų ir projektuojamų komunalinių atliekų perdirbimo, šalinimo sąvartynuose ir kitokio apdorojimo rodiklių ir tas atliekas sudarančių srautų įvertinimas;

⁽¹⁾ Šios sistemos ir priemonės gali skatinti atliekų prevenciją (prevencija yra aukščiausias atliekų hierarchijos lygmuo), o išsamus konkretnių atliekų prevencijos priemonių pavyzdžių sąrašas pateikiamas IV priede.

2. taikomų atliekų tvarkymo planų ir atliekų prevencijos programų pagal 28 ir 29 straipsnius įgyvendinimo įvertinimas;
 3. priežastys, dėl kurių, valstybių narių manymu, gali būti neįmanoma per 11 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą pasiekti toje dalyje nustatyto atitinkamo tikslo, ir įvertinimas, kokio reikia papildomo laikotarpio šiam tikslui pasiekti;
 4. priemonės, būtinos, kad per papildomą laikotarpį būtų pasiekti valstybei narei taikomi 11 straipsnio 2 ir 5 dalyse nustatyti tikslai, įskaitant tinkamas ekonomines priemones ir kitas priemones, kuriomis skatinama taikyti atliekų hierarchiją, kaip nurodyta 4 straipsnio 1 dalyje ir IVa priede;
 5. 4 punkte nurodytų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis, už jų įgyvendinimą atsakinga institucija ir priemonių atskiro indėlio siekiant tikslų laikotarpio pratęsimo atveju įvertinimas;
 6. informacija apie atliekų tvarkymo finansavimą laikantis principo „teršėjas moka“;
 7. priemonės, kuriomis atitinkamais atvejais siekiama pagerinti duomenų kokybę, siekiant užtikrinti geresnį atliekų tvarkymo planavimą ir jo rezultatų stebėseną.“
-